

وضعیت امروز محصول
پیروی از الگوی اقتصاد
سرمایه داری است

مدیریت جهادی
ضرورت تحقق
رونق تولید

هر هفته با یک پرونده ویژه

این هفته؛

رونق تولید

صفحات ۶ و ۷

نسخه خارجی
راه حل درمان
اقتصاد ما نیست!

هیچ فساد
بدون رانت
شکل نمی گیرد!

گزارشی از برخورد های دوگانه دولتمردان آمریکا با حادثه سیل در ایران

سیلی که آبروی دشمن را برد

صفحه ۲

بازنگاهی به مجموعه های تلویزیونی صداوسیما در تعطیلات نوروزی

کارنامه متفاوت رسانه ملی

صفحه ۱۰

گزارش صبح صادق از عملیات امداد و نجات و کمک رسانی
نیروهای مسلح در مناطق سیل زده کشور

سیل خدمت

صفحه ۱۱

یادداشت

زیبایی های وحدت و همدلی

علی حیدری
سردبیر

۲۹ اسفند ۱۳۹۷ و یک روز مانده به آغاز سال نو و بهار طبیعت که با نزولات آسمانی در شهرهای شمالی و برخی دیگر از مناطق کشور همراه بود، بر اثر شدت بارش ها در استان های گلستان و مازندران، در برخی شهرها و روستاهای این مناطق سیل جاری شد. شدت سیل به حدی بود که خسارت های فراوانی به منازل و مزارع وارد کرد. در اثر این سیلاب ها و تجمع آب در بخش هایی از گنبد کاووس، آق قلا و گمیشان، روستاهای اطراف نیز به محاصره سیل درآمد و تعدادی از آنها زیر آب رفت. از اولین ساعات وقوع سیل، مردم، نهادها، سازمان های محلی اقدام به کمک رسانی به سیل زدگان کردند؛ اما عمق و وسعت سیل به حدی بود که با این سطح از توان، امکان امداد رسانی به همه میسر نبود. از سوی دیگر، مصادف شدن این حادثه طبیعی با ایام نوروز و تعطیلات آغاز سال نو سبب شد تا آنطور که باید و شاید مجموعه های دولتی نتوانند به مردم این مناطق خدمات ارائه دهند. در سومین روز فروردین بود که رهبر معظم انقلاب در نامه ای به سردار سرلشکر باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح تأکید کردند: «برابر اطلاع، سیل زدگان دو استان شمالی نیاز مبرمی به کمک و امکانات نیروهای مسلح دارند. دستور فرمایید علاوه بر آنچه تاکنون در آن مناطق به کار گرفته شده است، امکانات بیشتر برای امداد به آن مناطق گسیل نمایند. گزارش اقدام را بفرستید.»

بلافاصله پس از این نامه که به عبارتی صدور فرمان بسیج امکانات برای کمک رسانی بود، فرماندهان نیروهای مسلح از جمله سپاه و ارتش و نیروی انتظامی عازم منطقه شدند و با بررسی وضعیت و برآورد نیازها، در اولین فرصت امکانات و تجهیزات لازم را به منطقه گسیل کردند. در کمتر از ۲۴ ساعت مناطق آسیب دیده از سیل در شمال کشور محل حضور مؤثر نیروهای مسلح شد و فرماندهان عملیاتی و رده های فنی و مهندسی با محاسبه شرایط موجود اقدام به طراحی و اجرای برنامه هایی برای خارج کردن آب از مناطق مسکونی و کاستن از آلام و رنج های مردم کردند. در این میان نیروهای بسیج و گروه های جهادی هم برای کمک به پاکسازی منازل و معابر و ایجاد سیل بندها و... وارد عمل شدند.

چند روز بعد موج بارش ها در غرب کشور و استان های لرستان، خوزستان و ایلام آغاز شد و با وجود اطلاع رسانی و هشدارهای قبلی و تخلیه برخی شهرها و روستاها، باز هم خسارات فراوانی به مناطق مسکونی، جاده ها، پل ها و مزارع کشاورزی در شهرستان پلدختر و برخی مناطق دیگر وارد شد؛ لذا باز هم نیروهای مسلح بدون فوت وقت عرصه عملیات امداد خود را به مناطق غرب کشور گسترش دادند و اقدام به عملیات امداد و نجات و کمک رسانی و... کردند.

حضور رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، فرماندهان کل ارتش، سپاه و ناجا و دیگر مسئولان نظامی در کنار وزراء، استانداران و مسئولان بخش های مختلف اجرایی و امدادی کشور دوشادوش یکدیگر برای کمک رسانی به مردم، صحنه زیبایی از وحدت و هماهنگی دستگاه های مختلف را برای حل مشکلات مردم این مناطق به تصویر کشید. فرماندهان نظامی همانند سال های دفاع مقدس با تلاش خستگی ناپذیر و در لیبیک به فرمان فرمانده معظم کل قوا از تمام امکانات فنی و مهندسی و تجهیزات نیروهای تحت امر خود برای امداد رسانی بهره بردند. همین حضور به موقع و مفید باعث شد تا در همین ایام دشمنان ملت ایران، مانند همیشه در فضا سازی رسانه ای به دنبال زیر سؤال بردن اقدامات نیروهای مسلح به ویژه سپاه باشند که در این شرایط سخت با تمام توان در کنار مردم آسیب دیده از سیل هستند. سخن آخر اینکه اگرچه بازگشت زندگی آسیب دیدگان به حالت عادی نیازمند زمان است؛ اما سیل زدگان با حضور مسئولان و نیروهای امدادی، نظامی و مردمی و کمک های مردمی از سراسر کشور دلگرم بوده و درد و رنج ناشی از این حادثه طبیعی را به امید برکات نزولات جوی تحمل کرده و ان شاء الله به زودی روی آرامش را خواهند دید.

مسابقه بزرگ سیاسی

گام دوم

مسابقه بزرگ کتابخوانی معاونت سیاسی سپاه بر اساس متن کتاب گام دوم

هدایا

۲۰ کمک هزینه سفر به عتبات عالیات
مبلغ ۱۰ میلیون ریال

۲۰ کمک هزینه سفر به سوریه
مبلغ ۱۰ میلیون ریال

۲۰ کمک هزینه سفر به مشهد
مبلغ ۵ میلیون ریال

۲۰ هدیه نقدی
مبلغ ۲ میلیون ریال

۲۰ هدیه نقدی
مبلغ ۱ میلیون ریال

هدیه ویژه

۲۰ قبضه سلاح شکاری نخجیر

سرمقاله

سال فرصت ها برای گشایش ها و شکوفایی های بیشتر

دکتر عبدالله جوانی
مدیر مسئول

سال ۱۳۹۸ به عنوان اولین سال از چله دوم انقلاب اسلامی، چه ویژگی هایی دارد و آن را چگونه می توان توصیف کرد؟ آیا این سال، سال پر تهدید، پر چالش و سال تنگناها و بن بست ها و فشار های بیشتر بر کشور و مردم خواهد بود؟ یا اینکه، سال جاری برخلاف تصور اول، سال فرصت های طلایی برای عبور از موانع و چالش ها و رسیدن به موفقیت های بزرگ و شگفت انگیز است؟

داشتن نگاهی فرصت محور نسبت به سال ۱۳۹۸، به طور قطع نگاهی عالمانه و واقع بینانه است. البته دشمنان، معاندان و مخالفان با صرف هزینه های کلان، تلاش می کنند از یک سو با تشدید فشارها، ایجاد موانع و اخلال در امور کشور و ملت ایران، مانع گشایش ها و پیشرفت ها شوند و از سوی دیگر، با تبلیغات زهر آگین، به دنبال القای به بن بست رسیدن جمهوری اسلامی و ملت ایران به دلیل ایستادگی در برابر غرب و آمریکا هستند. آنان از طریق عوامل داخلی خود، به دنبال القای این تحلیل غلط به ملت ایران هستند که تنها راه عبور از موانع و رسیدن به گشایش ها و حل مشکلات اقتصادی کشور، سازش و کنار آمدن با آمریکا از طریق مذاکره است. با نگاهی صحیح به چهل سال گذشته و دوران پر فراز و نشیب گام اول انقلاب، می توان دریافت، این نگاه دشمنان و عوامل آن در داخل کشور، یک نگاه غیر علمی و غیر واقعی است. نگاه صحیح آن است که سال ۱۳۹۸ را با وجود فشارها و تشدید جنگ اقتصادی دشمن، سال فرصت ها برای گشایش ها و شکوفایی های بیشتر و شتاب گرفتن سرعت پیشرفت کشور بدانیم. با تحلیل درست شرایط و وضعیت در سه سطح ملی، منطقه ای و بین المللی، می توان به درستی داشتن نگاه فرصت محور به سال ۱۳۹۸ پی برد.

اگر تصور دشمنان و در رأس آنها آمریکایی های خبیث و جنایتکار این بود که با فشارها و تحریم ها و جنگ اقتصادی می توانند ملت ایران را به تسلیم و سازش وادار کنند، در سطح ملی نشانه های بسیج شونده ملت برای غلبه بر این نقشه دشمن بیش از هر زمان دیگر آشکار شده است. رفتار اقتصادی مردم و پدیده های نوعی نگاه مثبت به تولیدات و کالای داخلی بر مبنای شعار سال ۱۳۹۷ از یک سو و قطع امید عمده مسئولان کشور از غرب برای کمک به ایران از سوی دیگر، همه زمینه های ذهنی لازم برای تحقق شعار سال ۱۳۹۸، یعنی «رونق تولید» را فراهم کرده است. زمینه های عینی برای تحقق این شعار از جهات گوناگون با توجه به منابع کشور و نیروهای متخصص و زیرساخت های شکل گرفته در سال های گذشته، کاملاً فراهم است. «رونق تولید» باطل السحر جنگ اقتصادی دشمن، ایجاد رونق اقتصادی، کاهش تورم، ایجاد اشتغال، افزایش قدرت خرید مردم و بهبود وضعیت معیشت آحاد جامعه خواهد بود. انتخاب چنین شعاری از سوی رهبر معظم انقلاب برای سال ۱۳۹۸، از یک سو بر اساس نیازها بوده و از سوی دیگر با توجه به واقعیت های کشور و امکان تحقق آن انتخاب شده است. تحقق این شعار نیازمند نوعی بسیج شونده کشور بر مبنای شعارهای سال های پیشین، همانند «جهاد اقتصادی» و «حماسه اقتصادی» است. سیل فراگیر و مخرب در برخی از مناطق کشور در روزهای آغازین سال ۹۸، آمادگی مردم و مسئولان کشور برای این حالت بسیج شونده را به نمایش گذاشت. همت مسئولان در سال جاری، باید جهت دادن به این وحدت، همدلی و حالت بسیج شونده، در حوزه اقتصاد برای تحقق شعار «رونق تولید» باشد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت شفاهی

مه‌ار نقد‌ینگی با سیاست‌گذاری تولیدی

حجت‌الاسلام مجتبی‌ ذال‌نوری

نماینده مجلس شورای اسلامی

اقتصاد ایران در سال ۹۷ از یک‌سو با معضلاتی، مانند نرخ بیکاری بالا، میزان بهره‌وری کم، میزان سرمایه‌گذاری پایین و تلاطم بازار ارز درگیر بود و از سوی دیگر، با خروج آمریکا از برجام و به تبع آن خروج برخی از شرکت‌های اروپایی، مانند توتال سرمایه‌گذاری در بخش نفتی کاهش یافت. رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشراف بر روندها و اوضاع جاری کشور، سال ۱۳۹۸ را با عنوان سال «رونق نید» نام‌گذاری کردند؛ عنوانی که گره‌گشایی از مشکلات اقتصاد کشور و عبور از وضعیت سخت کنونی را دنبال می‌کند.

در حال حاضر، دو مانع جدی پیش روی رونق تولید وجود دارد: یکی بحث نقدینگی و دیگری سیاست‌گذاری نامناسب ارزی است. در بحث نقدینگی می‌توان گفت، حجم نقدینگی در سال جدید بیش از ۱۷۰۰ هزار میلیارد تومان است. اگر این حجم نقدینگی به درستی وارد فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری در اقتصاد شود، می‌تواند موجب شکوفایی اقتصاد شود. بر عکس اگر حجم نقدینگی و سرمایه‌گذاری درست هدایت نشود و صرف فعالیت‌های ناسالم و غیر اقتصادی، مانند سفته‌بازی، خرید و فروش ارز و سکه شود، رشد اقتصادی از این طریق کاهش پیدا می‌کند. وقتی نقدینگی وارد فعالیت‌های ناسالم مانند خرید و فروش ارز، سکه و غیره شود، این فعالیت‌ها به شدت رونق پیدا می‌کند که این رونق فعالیت‌های ناسالم مانعی برای فعالیت‌های سالم اقتصادی در زمینه‌های مختلف است. اگر رشد سرمایه‌گذاری ما منفی باشد، رشد اقتصادی به شدت کاهش پیدا می‌کند. از آن طرف، اگر بازار خرید و فروش ارز و سکه افزایش پیدا کند، تقریباً فعالیت‌های غیر مفید و مضر در اقتصاد جذاب می‌شود. بنابراین، بحث هدایت نقدینگی که بخشی از کارهای بانک مرکزی است، اهمیت ویژه‌ای در مسئله رونق تولید دارد. بخش دیگر آن مربوط به سازمان امور مالیاتی وزارت اقتصاد است.

یکی از ابزارهایی که برای هدایت نقدینگی در کشور می‌توان از آن استفاده کرد، مالیات است. اگر مالیات به درستی اتخاذ شود، عدالت مالیاتی به‌شدت افزایش پیدا می‌کند. در واقع، برای هدایت و ذخیره درست نقدینگی باید از عدالت مالیاتی استفاده کرد. نکته جالب اینجاست که فعالیت‌های اقتصادی مانند فعالیت‌های غیر مفید در سال گذشته، از جمله خرید و فروش ارز و سکه درآمدهای خیلی سرشار و بالایی را برای برخی افراد ایجاد کرد. اگر نظام مالیاتی درستی در کشور داشتیم و می‌توانستیم راه‌های مالیاتی درست را شناسایی کنیم، وضعیت این‌گونه نمی‌شد. وقتی در کشور افرادی از طریق فروش سکه و ارز به سود خوبی می‌رسند و مالیات پرداخت نمی‌کنند، در واقع فعالیت‌های غیرمولد برای آنها از جذابیت زیادی برخوردار می‌شود. در چنین اقتصادی نقدینگی به سمت زمینه‌های مخرب گرایش پیدا می‌کند. در اینجا وقتی نظام مالیاتی درستی داشته باشید، می‌توانید این فعالیت‌ها را– که فعالیت‌های مخربی در اقتصاد است– غیر جذاب کرده و از آن طرف فعالیت‌های اقتصادی را– که در شرایط موجود بازدهی آن نسبت به بخش‌های دیگر دلالی فوق‌العاده پایین‌تر است– جذاب کنید.

البته زیرساخت اجرایی مالیات بر عایدی سرمایه در کشور وجود دارد که در ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم به آن توجه شده است. در واقع می‌توان گفت، یکی از قوانین مالیاتی پرکاربرد ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم است که دولت به‌منظور شفاف‌سازی اطلاعات اقتصادی و توسعه عدالت مالیاتی، در تاریخ ۱۳۲۷/۸/۱۳۸ آن را تصویب کرد. در سال ۱۳۹۰ ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، از سوی سازمان امور مالیاتی کشور تدوین شد و از تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱۳۹۱ اجرای آن آغاز شد؛ طبق ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات، مؤدیان حقیقی و حقوقی باید در انتهای هر فصل فهرست معاملات خود را به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه کنند.

در مجموع سال رونق تولید به معنای سال جذابیت فعالیت‌های مولد اقتصادی است؛ سالی که باید به شدت جلوی فعالیت‌های مخرب اقتصادی گرفته شود و با زمینه‌سازی برای تحقق عدالت مالیاتی از طریق اجرای ماده ۱۶۹ بسترهای تحول عظیم در اقتصاد کشور برای اتکا به درون فراهم شود.

سر مقاله

سال فرصت‌ها برای گشایش‌ها و شکوفایی‌های بیشتر

ادامه از صفحه اول

به طور قطع، تحقق این شسعار در سال جاری و سال‌های بعد، شکوفایی اقتصادی کشور و رسیدن به نوعی اقتدار اقتصادی را در پی خواهد داشت. ملت ایران، ملت تبدیل‌کننده تهدیدها به فرصت‌ها است. به همین دلیل در سالی که دشمنان تصور می‌کنند با تحریم‌های ششان ملت ایران را به زانو در آورده و از این رهگذر، نظام جمهوری اسلامی را به تسلیم و سازش وادار خواهند کرد، جهانیان شاهد پدیدآیی نشانه‌های شکوفایی اقتصادی ملت ایران به حول و قوه الهی خواهند بود. در سطح منطقه‌ای، همه چیز از روند تثبیت قدرت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران حکایت دارد. در سال‌های اخیر، آمریکایی‌ها به همراه متحدان اروپایی و منطقه‌ای خود، بسیار تلاش کردند تا موقعیت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران به عنوان قدرت برتر، تثبیت نشود؛ اما واقعیات صحنه به گونه‌ای است که آنان در این امر موفق نشده و در آینده نیز هرگز موفق نخواهند شد. سفر بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه به ایران و سفر جناب آقای دکتر روحانی در عراق و اتفاقات انجام شده بین دو کشور ایران و عراق، نشان‌دهنده برخورداری ایران از مجموعه‌ای از فرصت‌های طلایی منطقه‌ای برای شکوفایی و پیشرفت بیشتر است. در سطح بین‌المللی دشمنان ایران در در رأس آن آمریکایی‌ها، روند انزوا داشته و دولت ترامپ هرگز قادر به تغییر در این روند نیست. متحدان آمریکا نیز چنین روندی دارند. روابط راهبردی ایران با کشورهای شرقی و از جمله چین، نشان می‌دهد جمهوری اسلامی در عرصه بین‌المللی به عنوان یک قدرت نوظهور جهانی در حال به رسمیت شناخته شدن است. بنابراین همه مسئولان کشور و همه جریان‌های سیاسی و ملت ایران، هوشمندانه باید از فرصت‌های بی‌نظیر پیش رو در سال ۹۸ برای عبور از موانع و چالش‌ها، ایجاد گشایش‌ها و سرعت‌بخشی به پیشرفت کشور استفاده کنند. بر

اساس همین واقعیات است که رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنان نوروزی خود در جوار حرم رضوی فرمودند: «درباره مسائل مربوط به سال جاری، انسان می‌بیند که بعضی از گویندگان یا نویسندگان یا صاحب‌نظران یا اظهارنظرکنندگان درباره سال ۱۳۹۸ اظهارنظر کرده‌اند که این سسال، سال تهدیدها است. بنده مطلقاً این را قبول ندارم؛ من معتقدم سال ۱۳۹۸ به توفیق الهی سال فرصت‌ها است، سال امکانات و سال گشایش. البته آن کسانی که اظهارنظر دیگری می‌کنند و دائم تهدید به رخ این و آن می‌کنند، دانسته یا ندانسته تحت تأثیر رجزخوانی‌های دشمنان ای ملتند.»

بنابراین، باید همگان هوشیار باشند و تحت تأثیر جنگ روانی دشمن قرار نگیرند. بیش از همه، نیروهای انقلابی و رسانه‌های جناح مؤمن و انقلابی کشور باید هوشیار بوده و با تحلیل‌های درست شرایط و زمینه‌های بهره‌مندی بیش از پیش از این فرصت‌ها را برای کشور و نظام فراهم کنند.

تجربه موفق

جمهوری اسلامی

سازمان

امین پناهی / از نخستتین روزهای

سال جدید برخی از استان‌های کشور درگیر سیل و خسارت‌ها و ویرانی‌های ناشی از آن شدند. سیل روز به روز گسترش یافته و مناطق بیشتری را به خود درگیر کرد؛ به گونه‌ای که این اتفاق به مسئله اول کشور تبدیل شد. شدت سیل به قدری بالا بود که سبب شد اظهار نظرهای فراوانی حتی در خارج از کشور نسبت به حادثه زیست‌محیطی صورت پذیرد. کشورهای فراوانی آمادگی خود را برای کمک به سیل‌زدگان کشورمان اعلام کردند. از کشورهای اروپایی و آسیایی گرفته تا لبنانی‌ها که گفته بودند: «بزر آتش بودیم، کمک‌مان کردید، شما گرفتار آب شدید نوبت ماست که کمک کنیم.»

توروریسم اقتصادی

اما یکی از اتفاقاتی که در روزهای اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفت، بیانیه مایک پمپئو در این باره بود. او گفته بود: «ایالات متحده آماده کمک به سیل‌زدگان ایران است. از طرف مردم آمریکا، به قربانیان سیل‌های اخیر در ایران تسلیتی می‌گوییم. وقوع این سبب‌ها بار دیگر سوءمدیریت رژیم در امور شهرسازی و آمادگی در شرایط اضطراری را به نمایش می‌گذارد.»

ایسن چند جمله دو بخش مهم دارد؛ اول اینکه وزیر خارجه آمریکا جمهوری اسلامی را به سوء مدیریت متهم می‌کند، سوء مدیریتی که سبب ایجاد سیلاب‌ها و در نتیجه خرابی‌هایی در کشور شده است. این در حالی است که همین الان چند ایالت آمریکا درگیر سیل هستند. سیلی که یکی از اتفاقات متبناله ایالات متحده است و سالیانه خرابی‌ها و تلفات بسیاری به بار می‌آورد؛ اما معلوم نیست پمپئو سیل و ویرانی‌های ناشی از آن در آمریکا را ناشی از سوء مدیریت چه کسانی می‌داند!

بعیدی‌نژاد، سفیر کشورمان در انگلیس نوشت: «این بیانیه شرم‌آور در شرایطی صادر می‌شود که آمریکا نتوانسته برای سیلاب وسیعی که یک ماه است چند ایالت بزرگ آمریکا را در بر گرفته راه حلی بیابد.»

دومین نکته که مهم‌تر از اولی نیز هست، بحث کمک آمریکا به سیل‌زدگان است. آمریکایی‌ها بر خلاف آنچه اعلام می‌کنند، لوازم پزشکی و هلال احمر و موارد انسان‌دوستانه را هم برای مردم ایران جزء موارد تحریمی قرار داده‌اند!

علی‌اصغر پیوندی، رئیس جمعیت هلال احمر ایران در این باره گفته است: «پیش از تحریم‌ها برخی حساب‌های دارای سونیفت متعلق به هلال احمر داشتیم که از طریق آنها برای جذب کمک جهانی اقدام می‌کردیم، اما در حال حاضر این حساب‌ها مشمول تحریم شده است و امکان انتقال پول از کشورهای دیگر و همین‌طور از فدراسیون جهانی صلیب سرخ به ایران در هنگام حادثه وجود ندارد.»

فرادید

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ **سال نوزدهم** **شماره ۴۸۶**

علی لاریجانی با اشاره به تجربه موفق جمهوری اسلامی ایران در عرصه توسعه فناوری موشکی، گفت: سرمایه‌گذاری ایران در حوزه موشکی موجب شد تا ایران در

این حوزه از چنان توانایی برخوردار شود که دشمنانش هرگز به فکر تعدی به ایران به دلیل هزینه‌های سنگینی که برای‌شان به دنبال خواهد داشت، نیفتند. به همین دلیل است که دست روی این نقطه قوت گذاشته و خواستار تضعیف آن هستند. ما باید از این الگوی موفق استفاده کنیم و شرایط مشابهی در زمینه اقتصاد و به‌وجود بیاوریم.

گزارشی از برخوردهای دوگانه دولتمردان آمریکا با حادثه سیل در ایران

سیلی که آبروی دشمن را برد

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران هم در توییتر خود نوشت: «سیاست فشار حداکثری ترامپ که نقض صریح قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت و دستور دیوان بین‌المللی دادگستری است، در کمک‌رسانی هلال‌احمر ایران به تمامی مناطق آسیب‌دیده از سیل بی‌سابقه اخلال ایجاد کرده است. از جمله اقلام ممنوعه هلی‌کوپترهای امداد است. این فقط جنگ اقتصادی نیست؛ این تروریسم اقتصادی است.»

جالب اینجاست که حتی کارشناس شبکه ضد ایرانی «ایران اینترنشنال» اعلام می‌کند، آمریکا از اینکه می‌گوید برای موارد دارویی، لوازم پزشکی، هلال‌احمر و موارد انسان‌دوستانه معافیت قائل شده، دروغ محض است. او اعلام می‌کند مادرش به دلیل تحریم دارویی جانش را از دست داده است.

همه این صحبت‌ها نشان می‌دهد، دولت ایالات متحده آمریکا برخلاف آن چیزی که اعلام می‌کند، با ایسن تحریم‌ها مردم ایران را هدف قرار داده است.

در واقع ملت ایران از آمریکا و هم‌بیمانانش انتظار کمک نقدی ندارد، اگر آمریکا واقعا به فکر ملت ایران است باید اجازه دهد دارو

و لوازم پزشکی در روند طبیعی خود که سال‌های گذشته وارد کشور می‌شده حالا هم وارد شود.

ایسن در حالی است که مایک پمپئو در روز آغاز تحریم‌های جدید آمریکا، یعنی ۱۲ آبان سال گذشته در صفحه توییترش این‌گونه نوشت: «مردم ایران هدف این تحریم‌ها نیستند. آنها خود از سوءمدیریت، زردی و حکومت ایران رنج می‌برند. هدف تحریم رژیم جمهوری اسلامی ایران است.»

در همان زمان «صدای آمریکا» در این باره چنین نوشت: «رئیس‌جمهور ایالات متحده و کاخ سفید هم در توییتر، با انتشار تصویر پزیدنت ترامپ، از بازگشت همه تحریم‌های آمریکا علیه ایران خبیر دادند. هم‌زمان، کاخ سفید هم در بیانیه‌ای تأکید کرد که مواد غذایی، دارو و تجهیزات پزشکی همچنان مشمول تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران نمی‌شوند.»

اینها تنهایی آن چیزهایی هستند که دولتمردان ایالات متحده در تریبون‌ها با صدای بلند اعلام می‌کنند؛ اما واقعیتی که پشت پرده اتفاق می‌افتد، چیز دیگری است. در واقع دولت

آمریکا در رسیدن به اهداف خود که همانا از بین بردن استقلال ملت ایران است، از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کند. تحریم دارویی و پزشکی یک کشور یعنی بازی با جان کسانی که دست نیافتن به اقلام دارویی ممکن است به قیمت زندگی‌شان تمام شود.

پایگاه «رادپو فردا» دوم شهریور سال گذشته در گزارشی نوشته بود: «دریس جزایری، گزارشگر ویژه سازمان ملل در حوزه «تأثیر منفی اقدامات یک‌جانبه قهری» روز چهارشنبه، ۳۱ مردادماه، در بیانیه‌ای اظهار داشت وضع دوباره تحریم‌ها علیه ایران پس از خروج آمریکا از برجام و اجرای همه‌جانبه آن از سوی شورای امنیت صورت گرفته و همین حاکسی از «غیر قانونی» بودن این تحریم‌ها است.»

او افزوده بود: «تحریم‌های بین‌المللی باید هدفی مشروع داشته و متناسب باشند. تحریم‌ها نباید حقوق شهروندان عادی را نقض کنند، اما هیچ یک از این موارد در این مورد آنحریم‌ها علیه ایران آ مد نظر قرار نگرفته است.»

پاسخ به یک پرسش

در اینجا یک نکته مهم وجود دارد و آن هم این است که بدانیم هدف اصلی آمریکا از اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه ایران چیست؟ و با اینکه بارها اعلام کرده مایل نیست با این تحریم‌ها آسیبی به مردم ایران وارد کند، اما چرا حتی بر سر ورود نیازهای دارویی بیماران مانع ایجاد می‌کند؟

پاسخ روشن است. در حالی‌که نظام اسلامی چهل سال از عمر خویش را پشت سر نهاده است و حالا

می‌کوشد گام دوم یعنی «دومین مرحله خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» را به خوبی طی کند، آمریکایی‌ها به خوبی دریافته‌اند نظام اسلامی جزب با حمایت‌های مردم نمی‌توانست این دوره را به سر برده و مسیر جدید را آغاز کند. در واقع آنها برخلاف گفته‌های‌شان کینه عمیقی از ملت ایران دارند. ملتی که چهل سال پیش برای به دست آوردن استقلال به انقلابی دست زدند که در طول چهار دهه همواره در برابر آمریکا و اندیشه‌ایستاده است. کسانی که امیدوار بودند انقلاب به زودی از بین خواهد رفت یا مانند دیگر انقلاب‌های بزرگ جهان از ریل اصلی خارج خواهد شد و خواهند توانست بار دیگر به این کشور ثروتمند که سال‌ها محل غارت غارتگران بیگانه بود،

دست یابند و آن را همچون عربستان سعودی به گلو شیریده تبدیل کنند تا منابع خود را به رایگان در اختیار آنان قرار دهد، حالا نامید از راهی که پیموده‌اند، به این نتیجه رسیده‌اند که تا وقتی مردم ایران پای نظام‌شان هستند، نخواهند توانست لطمه‌ای به آن بزنند؛ پس تمام تلاش‌شان را می‌کنند تا فشارهای بیشتری را به مردم ایران روا دارند.

تحریم از ابتدا هم به منظور فشار بر مردم اعمال شده و در این شکی نیست که این مردم بودند که همواره مقابل این تحریم‌ها ایستادگی کرده و آن را بی‌اثر ساخته‌اند. در واقع، جنگ اکنون برای شکستن مقاومت مردم است؛ اما از آنجایی که همواره دشمنان ملت ایران به دلیل حماقت خود نتوانسته این موضوع را درک کنند که این ملت هرگاه در شرایط سخت و دشوار جنگی قرار گیرد با یکدیگر متحدتر می‌شوند.

فرقی نمی‌کند جنگ از نوع نظامی‌اش باشد یا اقتصادی، جنگ جنگ است و مردم ایران این را به خوبی درک می‌کنند. حالا هم که سیل برخی از شهرها و روستاها را درگیر کرده، ملت ایران انسجام بیشتری یافته تا به داد آسیب‌دیدگان این حادثه ویرانگر در کشور برسند. هر چند این بار اول نیست و بار آخر هم نخواهد بود که مردم ایران در حوادث مختلف پشت هم را خالی نکرده و نگذاشته‌اند کار به جایی برسد که دست مردم ایران جلوی بیگانگان دراز شود.

دولت دونالد ترامپ با به کار بردن برخی الفاظ و اظهار نظر‌ها گوئی می‌کوشد بیش از پیش خود را بی‌ایرو کند، اما ملت ایران گول حرف‌های آنان را نخواهد خورد.

حرف آخر

ملت ایران پشت سر رهبر بصیر و باتدبیر انقلاب و در کنار مسئولان و تمام نهادهای انقلابی که در طول چهل سال انواع فشار را تحمل کرده و در جنگ نابرابری که دشمنان ملت به آنها تحمیل کرده بودند، با رشادت تمام ایستاده‌اند و دشمنان را از ریز و درشت به زانو درآوردند، این مرحله را نیز پشت سر خواهد گذاشت و تسلیم دشمن نخواهد شد.

کشور و معیشت مردم وارد خواهد کرد، چرا که طراحان آن چنین می‌خواهند و اقتضای آن ایجاب می‌کند؛ اما اینکه این فشارها تا چه حدی به مردم وارد شود و در زندگی روزمره نمود پیدا کند، به دو مسئله بستگی دارد؛ اول آنکه دولت بتواند در شرایط جنگ نابرابر فضای اقتصادی جامعه را طوری مدیریت کند که اثرات تحریم از بین برود و دوم اینکه مردم در این کار زار ناجوازمردانه یکدیگر را فراموش نکنند تا بتوانند در کنار هم بر مشکلاتی که دشمنان برای آنها ایجاد می‌کنند، فائق آیند.

رویی خط خبر

تقصیر تحریم بود؟!

اگرچه رئیس‌جمهور عوامل بیرونی و فشار تحریم‌ها را عامل ایجاد بخش بزرگی از مشکلات اقتصادی و معیشتی مطرح می‌کرد؛ اما اتفاقاتی که در شش ماه دوم سال ۹۷ رخ داد، حاکی از آن بود که نمی‌توان توپ مشکلات را در زمین تحریم‌ها انداخت. به این اتفاقات دقت کنید: توزیع گوشت با کارت ملی، تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات و تأمین کالاهای اساسی، کنترل قیمت دلار در کانال ۱۰ هزار تومان و چند پروژه دیگر از جمله ترندهایی بود که دولت برای حل بخشی از مشکلات معیشتی مردم در پایان سال در نظر گرفت؛ اما نتیجه این اقدامات نه تنها ثبات و تأمین کالاهای اساسی را رقم زد، حتی سبب به حاشیه کشیدن بازار و افزایش قیمت کالاها نیز شد؛ از این رو اگرچه باید تأثیر تیغ تیغ تحریم‌ها را بر اتفاقات بد اقتصادی پذیرفت، اما نمی‌توان از سهم دولتمردان در ایجاد این وضعیت به راحتی عبور کرد.

پرسی تجارت خارجی ایران

بررسی داده‌های آماری از تجارت خارجی ایران در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد، که صادرات کالا طی ده ماه نخست سال ۱۳۹۷ با احتساب میعانات گازی به ۱۰۵ میلیون و ۹۰۸ هزار تن به ارزش ۴۰ میلیارد و ۷۸ میلیون دلار رسیده که این رقم نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ از نظر وزن با افت ۶/۴ درصدی و از نظر ارزشی با افت ۰/۷ درصدی روبه‌رو شده است. بزرگ‌ترین خریداران کالای ایرانی از ابتدای اسفند ۹۷ تا انتهای بهمن ماه به ترتیب «چین» با ارزش ۸ میلیارد و ۳۵۹ میلیون دلار، «عراق» با ارزش ۸ میلیارد و ۲۳۹ میلیون دلار، «امارات متحده عربی» با ارزش ۵ میلیارد و ۵۴۳ میلیون دلار، «فغانستان» با ارزش ۲ میلیارد و ۷۲۷ میلیون دلار و «ترکیه» با ارزش ۲ میلیارد و ۱۷۳ میلیون دلار بوده‌اند.

بازدید آژانس از تورقوزآباد

خبرگزاری «ویترز» از بازرسی ژانرس بین‌المللی انرژی اتمی از یکی «نیاز» در ایران خبر داده که تابستان سال گذشته در جریان سخنرانی «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد مورد اشاره قرار گرفته بود. این در حالی است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که وظیفه نظارت بر حسن اجرای مفاد هسته‌نظاری برجام را برعهده دارد، از اظهار نظر درساره این گزارش خودداری کرده است. یک مقام ایرانی که در گزارش رویترز به نامش اشاره‌ای نشده نیز در این مورد گفته است: «ما چیزی برای پنهان کردن نداریم و هر دسترسی‌ای که تا الآن

به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی داده شده، در چارچوب مقررات و قواعد بوده و نه چیزی فراتر از آن.»

التماس نتانیاهو!

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در دیدبار با رئیس‌جمهوری روسیه خواستار استفاده مسکو از تمامی نفوذش در سوریه برای جلوگیری از حضور دائمی ایران در این کشور شد. براساس گفته‌های یک مقام صهیونیستی، نتانیاهو از ولادیمیر پوتین خواسته است درباره کارخانه موشک ادعایی ساخته شده در خاک لبنان به دست ایران و حزب‌الله به بیروت هشدار دهد. این در حالی است که مقامات رسمی کشورمان همواره اعلام کرده‌اند، هیچ مداخله‌ای در مسائل داخلی کشورها ندارند و این‌گونه ادعاهای مقامات رژیم صهیونیستی یا هدف انحراف افکار عمومی از سیاست‌های ضد بشری‌اش در منطقه و به ویژه در رابطه با لبنان است.

دل‌کنند از غرب

حجت‌الاسلام غلامرضا مصباحی‌مقدم عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: نمی‌توان اثر تحریم‌ها در سال ۹۸ را بزرگ تصور کرد. واقعیت این است آن طور که دشمن تصور می‌کند تحریم‌ها اثر ندارند. از آنجا که اقتصاد ایران یک اقتصاد با ظرفیت بسیار بالاست، تحریم‌های خارجی نمی‌تواند اقتصاد کشور را زمین‌گیر کند. اگر از غرب دل‌کنندیم، یقیناً اوضاع کشور به لحاظ اقتصادی بهتر خواهد شد. نگاه به کشورهای شرقی، مانند چین و روسیه برای تدوام ثباتلات مالی و تجاری یکی از الزامات رونق تولید کشور در سال ۹۸ است.

چرا رؤسای جمهور نمی‌توانند طلبکار باشند؟

حسین عبداللهی‌فر/ روزنامه «آرمان» در آخرین شماره از سال گذشته‌اش مصاحبه‌ای

از احمدی‌نژاد درج کرده و برای آن تیتیر «من طلبکارم» را انتخاب کرده است. احمدی‌نژاد هم در رُستی کاملاً طلبکارانه همه را بدهکار دانسته و می‌گوید:

«رئیس‌جمهور مجری قانون اساسی است و موضوعاتی را که خلاف قانون اساسی است، نباید قبول کند. اینطور نیست که هر چه شورای نگهبان گفت، بگوید چشم. همه باید چشم بگویند جز شخص رئیس‌جمهور، چون مردم با انتخاب رئیس‌جمهور اختیاراتی به او می‌دهند تا پاسدار قانون اساسی باشد. متأسفانه وضعیت چنین است که وظیفه رئیس‌جمهور فقط پاسخگویی شده است، یا اینکه اختیاراتش چه شد؟»

اینکه احمدی‌نژاد چرا خودش را طلبکار خوانده، موضوع عجیبی نیست؛ چراکه او همیشه همین‌گونه بوده است. سند این ادعا نیز این است که وی مدعی است در طول هشت سال ریاست‌جمهوری‌اش هیچ شخصیت، حزب و رسانه‌ای از اصولگرایان و اصلاح‌طلبان از او حمایت نکرده است و علت آن را انتقاداتی می‌داند که از وی شده است. این سخن نشان می‌دهد، وی انتظار انتقاد از هیچ کس را نداشته و از نگاه او همه باید رفتارهای درست و غلطش را تأیید کنند.

این در حالی است که رؤسای‌جمهور به ویژه احمدی‌نژاد نمی‌توانند طلبکار باشند؛ چراکه: اولاً مطابق با نظر صریح رهبر معظم انقلاب اسلامی کسانی که یک دهه مسئولیت داشته‌اند، حق قرار گرفتن در موقعیت اپوزیسیون و پرسشگری ندارند و باید پاسخگوی عملکرد خود باشند. علت این امر نیز واضح است، چرا که آنها باید خود را در وضعیت امروز کشور سهیم بدانند. مشکل این است که برخی فکر می‌کنند اگر زمان بیشتری در قدرت بودند، وضعیت دیگری رقم می‌خورد و این در حالی است که هشت سال قرار گرفتن بر مسند دومین جایگاه کشور مدت کمی نیست. ضمن آنکه بسیاری از مشکلات امروز کشور ناشی از اشتباهات مسئولان گذشته است؛ به ویژه اینکه کشور در دولت‌های نهم و دهم در موقعیتی قرار داشت که برای مردم انتظار خدمات بیشتری ایجاد کرده است که آیا احمدی‌نژاد می‌تواند نسبت به همین ادعایش در یک داد‌گاه عادلانه پاسخگو باشد؟

اخبارویژه

حمله به محور مقاومت

«علی خزم» فعال اصلاح‌طلب در مصاحبه با ویژه‌نامه نوروزی نسیم بیداری با ادعای وجود موازی‌کاری در سیاست خارجی گفته است: «مثلاً فلان ارگان این‌طور می‌گوید که در قضیه عراق بهتر از سایرین می‌تواند به مدیریت امور اقدام کند. به همین دلیل سفرای کشور در برخی از کشورها با تصمیم برخی از نهادهای فرادولتی تعیین می‌شوند.»
اشاره صریح خزم در این زمینه به سیاه و انتصاب سردار مسجدی در کسوت سفیر ایران در کشور عراق است. این در حالی است که افرادی که معتقد بودند یگانه راه نجات سوریه «مذاکره» است، امروز باید به جای آمریکا آنها از مسوویه خارج می‌شدند و بدهبی شد، اگر جمهوری اسلامی ایران سیاست منظر روحانی و ظریف و اصلاح‌طلبان را در قبال عراق پی گرفته بوده؛ امروز روحانی هم مثل ترامپ مجبور می‌شد با چراغ خاموش به عراق سفر کند؟!

جنبش‌سازی ناتوانان

در حالی‌که برخی چهره‌های اصلاح‌طلب مدعی هستند، ۷۰ درصد مردم ایران تحت فشار مواد غذایی هستند، طبق گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۱۸، ایران اسلامی طی ۳۰ سال گذشته توانسته است تا میزان ۸۵ درصد از جمعیت فقرای خود را بکاهد یا همینطور ایران فعلی با وجود تمام مشکلات و گرانی‌ها، در رده بیست‌ودومین کشور جهان به لحاظ درآمد قرار دارد.

تئوریسین ناامنی

«سعید حجاریان» فعال اصلاح‌طلب و از نظریه‌پردازان جریان اصلاحات در بخشی از مصاحبه با شماره ۱۸ دوره جدید نشریه صدا پیرامون شرایط سال ۹۸ گفته است: «وضعیت بی‌ثبات نمی‌تواند ادامه داشته باشد و حاکمیت لاجرم باید به یک سوی بگلتند. کسری بودجه و دیگر نشانه‌های اقتصادی دورنمای روشنی پیش روی ما نمی‌گذارند… دولت می‌تواند تا مدتی با ابزارهایی نظیر چاپ پول و پارانۀ فضا را کنترل کند؛ اما این وضعیت موقت است، زیرا ظرفیت صندوق ذخیره و دیگر منابع محدود است. اما با این وجود هنوز می‌توان به تصویب لویاج مورد بحث در مجمع تشخیص و آثار آن امید داشت.»
حجاریان در حالی‌به صورت ناجوانمردانه بر بی‌ثباتی شرایط کشور تأکید دارد که می‌توان بخش عمده‌ای از مشکلات را مرتفع کرد.

یادداشت

جولان، قربانی توسعه‌طلبی آمریکایی – صهیونیستی

□ **فرزان شهیدی** / دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا بار

دیگر به یک اقدام تجاوزکارانه و اهانتی آشکار دست زد. وی در ۵ فروردین ۹۸ با امضای اعلامیه‌ای حاکمیت رژیم غاصب صهیونیستی بر بلندی‌های جولان را به رسمیت شناخت.

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی ضمن تشکر از ترامپ گفت: «در مقطعی که ایران می‌خواهد از سوریه به منزله پایگاهی برای نابودی اسرائیل استفاده کند، رئیس‌جمهور ترامپ، شجاعانه حاکمیت اسرائیل بر جولان را به رسمیت شناخت!» این اتفاق پیش از برگزاری انتخابات عمومی در رژیم صهیونیستی رخ داد که در آن نتانیاهو یکی از نامزدهای اصلی برای پست نخست‌وزیری است. برخی ناظران معتقدند، تصمیم آمریکا در قبال بلندی‌های جولان به مثابه یک هدیه ارزشمند می‌نواند بخت نتانیاهو را برای پیروزی در انتخابات بالا ببرد، به ویژه آنکه موقعیت وی به دلیل پرونده فساد تضعیف شده و دشوارترین کارزار انتخاباتی را پیش رو دارد. دونالد ترامپ پیش از این نیز تصمیم‌های مهمی در حمایت از رژیم صهیونیستی گرفته است. او اواخر سال ۲۰۱۷ بیت‌المقدس را به پایتختی رژیم صهیونیستی برسمیت شناخت و سفارت آمریکا را به این شهر منتقل کرد. دولت آمریکا همچنین کمک‌های خود را به فلسطینی‌ها قطع کرده و سطح روابط خود را با تشکیلات خودگردان پایین آورده است.

اما بلندی‌های جولان چرا مهم است؟

بلندی‌های جولان به مثابه یک منطقه راهبردی در جنوب سوریه، در جریان جنگ شش روزه سال ۱۹۶۷ (۵۲ سال پیش) به اشغال رژیم صهیونیستی درآمد. در سال ۱۹۸۱، این رژیم قوانین داخلی خود را به این منطقه تسری داد که از نظر حقوقی، به منزله انضمام اعلام نشده آن به خاک سرزمین‌های اشغالی بود. این در حالی است که سازمان ملل همچنان بلندی‌های جولان را بخشی از خاک سوریه می‌داند. بلندی‌های جولان یک موقعیت استثنایی دارد و رژیم صهیونیستی با اشغال این منطقه به امتیازات خاص نظامی و اطلاعاتی دست یافته است. از بالای این منطقه، بخش بزرگی از جنوب سوریه و حتی شهر دمشق در ۶۰ کیلومتری شمال جولان قابل رؤیت است. افزون بر امتیاز نظامی، بلندی‌های جولان، یک منبع بسیار مهم آب برای منطقه‌ای است که با مشکل کم‌آبی مواجه است. از سویی، خاک حاصلخیز جولان ظرفیت مناسبی برای کشاورزی دارد و ارتفاعات این منطقه در زمستان، به تنها پیست اسکی رژیم صهیونیستی تبدیل شده است.

اقدام یکجانبه و غیرقانونی ترامپ درباره شناسایی حاکمیت رژیم صهیونیستی بر بلندی‌های جولان واکنش‌های منفی فراوانی در پی داشته است. از سازمان ملل و اتحادیه اروپا و روسیه گرفته تا اتحادیه عرب و برخی کشورهای منطقه، همگی این اقدام را محکوم کرده‌اند. هر چند اقدام ترامپ در سطوح مختلف محکوم شده است، اما محکومیت به تنهایی کافی نیست؛ بلکه لازم است اقدامات بازدارنده و در صورت لزوم عملیات نظامی انجام گیرد. در غیر این صورت، به قول سیدحسن نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان، باید منتظر مابینم تا ترامپ فرامی را امضا کند که به موجب آن کرانه باختری نیز به منزله اراضی تحت حاکمیت رژیم صهیونیستی به رسمیت شناخته شود! قطعاً اگر برخی از کشورهای عربی قدم در راه سازش نمی‌گذاشتند و در برابر سیاست‌های تجاوزکارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی صف‌آرایی می‌کردند، ترامپ هرگز جرئت امضای انضمام جولان به رژیم صهیونیستی را نداشت.

لذا تنها راه مقابله با توسعه‌طلبی‌های رژیم صهیونیستی در سایه حمایت‌های آشکار آمریکا، پافشاری بر گزینه «مقاومت» است. گزینه‌ای که تاکنون کارایی خود را نشان داده و از این پس نیز می‌تواند مانع زیاده‌خواهی دشمن در منطقه غرب آسیا شود.

نیویورک تا‌م‌ز: تلاش ایالات متحده برای منزوی کردن ایران، از جمله مجازات شبه‌نظامیان و سیاستمداران عراقی که از سوی مقامات ایرانی پشتیبانی می‌شوند، تنش‌ها را نه تنها بین واشنگتن و بغداد، بلکه در داخل دولت ترامپ نیز افزایش داده است.

روزنامه صهیونیستی معاریو: تصمیم ترامپ مبنی بر الحاق جولان به اسرائیل، بخشی از نبرد اسرائیل–آمریکا علیه ایران بود؛ حتی از درگیری مستقیم با روس‌ها هم جلوگیری کرد. برخی فکر می‌کردند خروج ترامپ از سوریه، از پشت چاقو زدن به اسرائیل است، اما او ثابت کرد قصد رها کردن هم‌پیمان خود را ندارد. **بلومبرگ:** آمریکا به منظور سخت‌ترین و چالش‌برانگیزترین آزمایش دفاع موشکی خود برای سرنگونی موشک‌های متخاصم آماده می‌شود. این برنامه در واقع آزمایش توانایی نظامی آمریکا برای هدف قراردادن موشک‌های دشمنانش، از جمله ایران و کره‌شمالی است.

الشرق الاوسط: هدف ایران از اجرای اتصال خط زمینی بین ایران–عراق–سوریه پایدارسازی پروژه جمهوری اسلامی به منظور برقراری یک مسیر زمینی برای پیوند دادن تهران به دریای مدیترانه به منظور دور زدن تحریم‌های ایالات متحده از طریق یک محور نظامی در سه پایتخت تهران، بغداد و دمشق است.

فارین پالیسی: ویلیام برنز از زبان برخی مقامات دولت ترامپ، همان حرف‌های غلطی را درباره ایران می‌شنویم که سال ۲۰۰۳ به حمله به عراق منجر شد. به اشتباه فکر می‌کنند با رویکرد خصمانه می‌توانند موجب تسلیم یا فروپاشی نظام ایران شوند؛ این در عین اشتباه تاریخی ریشه دارد. **هاآرتض:** چه ترامپ بخواهد یا از آن اسرائیلی می‌دانست یا ندانست، به هر حال اسرائیلی‌ها قرار نبود به سمت جولان حرکت کنند. این اقدام چند دهه در فهرست اقدام قرار داشت و اثبات شد، اقدامات این چینی‌ی بی فایده است. معلوم نیست این اقدام ترامپ دستاوردی برای ساکنان اسرائیل دارد یا خیر. تنها نتیجه قطعی این اقدام حمایت و تقویت نتانیاهو بود.

واشنگتن‌پست: دونالد ترامپ برای مهار ایران با حاکمان به شدت سرکوبگر مصر و عربستان وحدت کرده است. اگر بهر عراب دیگری در راه باشد، ترامپ بازنده آن خواهد بود. **اینترنشنال پالیسی دایجست:** ایالات متحده باید این مسئله را به رسمیت بشناسد که ایران یک بازیگر بزرگ منطقه‌ای در خاورمیانه است. اگر قرار باشد هر یک از بحران‌های خاورمیانه حل شوند، از روند صلح بین اسرائیل و فلسطین گرفته تا پایان یافتن جنگ‌های داخلی در سوریه و یمن، ایران باید سر میز مذاکره حضور داشته باشد.

خبرگزاری بدیعوت آحارونوت: موفقیت‌های سردار سلیمانی سبب شده است ایران به اهرم تأثیرگذار منطقه تبدیل شود. روزی قرار بود لبنان و سوریه و عراق و فلسطین بخشی از امپراتوری اسرائیل باشد؛ اما اکنون در اندیشکده‌های خود می‌گویند آیا اسرائیل جشن ۱۰۰ سالگی را خواهد دید!

اندیشکده شورای سیاست خارجی آمریکا: اعمال فشارهای سیاسی و اقتصادی شدید و همه‌جانبه آمریکا بر حکومت ایران تا حدی است که حتی ممکن است به «فروپاشی رژیم» منجر شود؛ اما دولت، تا محکوم موضوع فروپاشی حتی اگر فرض را بر آن بگیریم که اتفاق خواهد افتاد، توجه چندانی نشان نداده است. در این سناریو ممکن است چند حالت برای ایران اتفاق بیفتد؛ به قدرت رسیدن نظامیان(مصر) یا تجزیه و از هم پاشیدگی کشور (لیبی) و تضعیف تدریجی حکومت(ونزوئلا) و هر یک از این احتمالات برای ایران و مردم آن کشور پیامدهای متفاوتی خواهد داشت.

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸

فاقد وجهات قانونی

□ **حمید خوشایند** / یکی

از محورهای کلیدی سخنان رهبر معظم انقلاب در صحن رضوی سخنان ابتدایی ایشان بود که برخلاف برخی دیدگاه‌های رایج که سال ۱۳۹۸ را سال تهدیدها و سختی‌ها برای جمهوری اسلامی ایران ترسیم می‌کنند، با یک نگاه حکیمانه و واقع‌بینانه این سال را سال «فرصت‌ها» خواندند.

لازم است در اینجا منظور از فرصت‌های سال ۹۸ که در این نوشتار، صرفاً فرصت‌های خارجی (منطقه‌ای و بین‌المللی) است، تبیین شود.

همچنان‌که کارشناسان و تحلیلگران برجسته بین‌المللی و داخلی هم تأکید دارند و واقعات سیاسی و میدانی نیز گویای آن است، صحنه بین‌المللی مدام در حال تغییر است و کیفیت رویارویی جمهوری اسلامی ایران با این تغییرات وضعیت کشور را در سال جدید و ماه‌های پیش رو رقم خواهد زد. با اینکه در سال جدید چالش‌هایی هم در حوزه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی برای کشور وجود دارد، اما فرصت‌ها و گشایش‌ها هم کم نیست. کما اینکه فرصت‌های پیش رو در سال جدید از نظر کمی و کیفی در یک سطح قرار گرفته است. شناخت و آگاهی نسبت به این فرصت‌ها، پیش‌شرط و مقدمه مهم برای بهره‌برداری از آنهاست. از این رو در ادامه هم فرصت‌های ایران در سال جدید مطرح می‌شود:

۱- تحکیم روابط ایران با دولت‌های دوست منطقه
یکی از اقدامات مهم نظام سلطه و در رأس آن دولت آمریکا در سال ۱۳۹۷ علیه جمهوری اسلامی ایران، فشارهای سخت اقتصادی و اعمال تحریم‌های گسترده بوده است؛ اما تحریم‌های مذکور در کنار سختی‌هایی که برای اقتصاد ایران به وجود آورد، تلنگری به دولتمردان ایرانی بود که تکیه به کشورهای غربی برای تأمین نیازهای اقتصادی و بسط و گسترش مبادلات تجاری یک خطای فاحش است. با اینکه کماتان نیز برخی‌ها در درون دولت، نگاه به غرب را مؤلفه‌ای مهم در حل‌وفصل مشکلات اقتصادی و حتی سیاست خارجی کشور می‌پندارند؛

فراسو

نوید کمالی

کارشناس بین‌الملل

فرصت‌های خارجی ایران در سال ۱۳۹۸

ریچارد فالک، گزارشگر ویژه سابق سازمان ملل در امور حقوق بشر فلسطین معتقد است اقدام ترامپ در رسمیت دادن به ادعای حاکمیت رژیم صهیونیستی بر بلندی‌های اشغالی جولان ارزش حقوقی ندارد و با فشار نتانیاهو میسر شده است. بلندی‌های جولان به عنوان بخش اشغالی از خاک سوریه در تطابق با الزامات حقوق بین‌الملل بشردوستانه است. نه اسرائیل و نه آمریکا در موقعیتی نیستند که این موقعیت را تغییر دهند.

اما این نگاه به منزله یک نگاه غالب در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ به تدریج به حاشیه رفته و در پی تأکیدات مکرر رهبر معظم انقلاب نگاه به کشورهای همسایه در دستور کار سیاست خارجی قرار گرفت که سفر پرپایر رئیس‌جمهور اسلامی ایران به عراق در روزهای پایانی سال ۹۷ در این چارچوب قرار داشت.

البته باید توجه داشت تعامل و گسترش روابط با کشورهای همسایه به مثابه یک سیاست راهبردی یکی از مطالبات مهم رهبر معظم انقلاب از تمام دولت‌ها به ویژه دولت کنونی است. چنانکه معظم‌له در این باره در اول فروردین ۱۳۹۷ تأکید می‌کنند: «با ۱۵ گروه ما همسایه هستیم و این یک امکان و یک ظرفیت بسیار مهم برای کشور است…»

بنابراین تحکیم روابط ایران با دولت‌های دوست منطقه، تثبیت توافقات دوجانبه برای مبادلات تجاری و مالی و بالتبع شکل‌گیری تدریجی مناسبات اقتصادی با آنها، مانند تحکیم روابط تجاری و اقتصادی با عراق یا مشارکت در بازسازی سوریه، از جمله فرصت‌های مهم منطقه‌ای ایران در سال جدید است.

۲- فروپاشی مثلث ترامپ– نتانیاهو–بن‌سلمان

بخش عمده‌ای از مشکلات در سال ۱۳۹۷ که در حوزه تحریم و چه در حوزه تهدیدات امنیتی، از قبیل انجام اقدامات ترویجیستی در داخل، سیاست‌های ایران‌هراسی در منطقه، تحریک کشورهای متخاصم علیه ایران و … از طریق مثلث ترامپ–

نتانیاهو–بن‌سلمان صورت گرفت. این مثلث هم اکنون با یک اختلال کارکردی مواجه شده است. مثلی که قرار بود صادرات نفت ایران را به صفر برساند، ایران را پای میز مذاکره در زمینه مسائل موشکی و عقب‌نشینی از مواضع منطقه‌ای بیابورد، دست ایران را از منطقه کوتاه کرده و ایران را به یک بازیگر خنثی و منفعل و منزوی تبدیل کند، بر اثر تنش‌های داخلی در نیل به اهداف خود شکست خورده است. اولاً، روابط آمریکا و عربستان به ویژه پس از قتل جمال خاشقجی دچار مسائل حاد درونی شده است. ثانیاً، نتانیاهو که نقش مهمی در پشت صحنه هستیم و این امر علیه ایران ایفا می‌کند، به شدت درگیر مبارزه برای حفظ نقش خود در آینده سیاسی رژیم صهیونیستی شده است. ثالثاً، توانایی خود دونالد ترامپ نیز برای مانور دادن در خطر است؛ زیرا هر چه از انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکا می‌گذرد، احتمال اینکه او با موانع بیشتری از سوی کنگره مواجه شود، افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، سوال آینده سال آغاز فصل انتخاباتی در آمریکاست و حتی چشم‌انداز شکست ترامپ ممکن است بسیاری از شرکت‌های خارجی را به آغاز مذاکره برای ورود مجدد به ایران ترغیب کند و زمینه‌افول ترامپ در فضای سیاسی داخل آمریکا فراهم شود.

۳- روندهای شکست سیاست‌های آمریکایی و پیروزی‌های ایران

بخش عمده‌ای از سیاست‌های آمریکا علیه ایران، در سال ۱۳۹۷ که در حوزه تحریم و چه در حوزه تهدیدات امنیتی، از قبیل انجام اقدامات ترویجیستی در داخل، سیاست‌های ایران‌هراسی در منطقه، تحریک کشورهای متخاصم علیه ایران و … از طریق مثلث ترامپ–

شکست مواجه شد که پروژه شکست آمریکا در قبال ایران با توجه به واقعات سیاسی، اقتصادی و میدانی حاضر در سال ۱۳۹۸ تکمیل خواهد شد. باید توجه داشت، در حال حاضر مهم‌ترین نشانه مسائل موشکی و عقب‌نشینی از ایران، سیاست تحریم آمریکاست که قبل از اینکه در خطر قرار بگیرد، شکست خورد.

تداوم روند شکست سیاست‌های ضد ایرانیی آمریکا در قبال جمهوری اسلامی از منظری خاص، به معنای اثبات حقانیت و همچنین ارتقای قدرت و جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی ایران در معادلات منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای است.

۴- تثبیت پیروزی‌های جبهه مقاومت اسلامی
سال ۱۳۹۷ سال گسترش فتوحات و فرصت‌های جبهه مقاومت اسلامی بود. در این سال، در نتیجه اقدامات نظامی در سوریه، حضور ایران، حزب‌الله و اقدامات مشترک هم‌پیمانان سوریه توانستند عمده‌ترین موانع بیشتری از سوی کنگره مواجه شوند، افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، سوال آینده سال آغاز فصل انتخاباتی در آمریکاست و حتی چشم‌انداز شکست ترامپ ممکن است بسیاری از شرکت‌های خارجی را به آغاز مذاکره برای ورود مجدد به ایران ترغیب کند و زمینه‌افول ترامپ در فضای سیاسی داخل آمریکا فراهم شود.

۳- روندهای شکست سیاست‌های آمریکایی و پیروزی‌های ایران
بخش عمده‌ای از سیاست‌های آمریکا علیه ایران، در سال ۱۳۹۷ با

هدف سفر پمپئو

□ **یاسر سعید نژاد** / مایک

پمپئو وزیر خارجه آمریکا سفری چند روزه را در اواخر سال شمسی گذشته به منطقه داشت. وی سفر منطقه‌ای‌اش را از کویت آغاز کرد

و با شیخ «صباح‌الحمد الصباح» امیر کویت دیدار و گفت و کرد. وزیر خارجه آمریکا پس از کویت راهی سرزمین‌های اشغالی شد. سفر دو روزه پمپئو به بیت‌المقدس همچنین با توفقی نمادین در سفارت آمریکا همراه شد که سال گذشته به دستور ترامپ، از تل آویو به بیت‌المقدس انتقال یافت.

وی پس از سفر به سرزمین‌های اشغالی به لبنان رفت. درباره دلایل این سفر و مقاصد و اهداف آن ذکر چند نکته ضروری است:

۱- سفر پمپئو به منطقه در راستای راهبرد منطقه‌ای آمریکا یعنی مقابله با ایران است. در دولت ترامب تحدید نفوذ ایران در منطقه و مقابله

با آن مهم‌ترین استراتژی است. در همین راستا پمپئو در لبنان اعلام کرد که واشنگتن به دنبال اعمال فشار سیاسی و اقتصادی بر ایران

برای تغییر رفتار و جلوگیری از توسعه‌طلبی در منطقه است. تاکنون تشکیل ناتوی عربی و برگزاری کنفرانس ورشو از مهم‌ترین تلاش‌های آمریکا برای همگام‌سازی و همراهی کشورهای عربی برای مقابله با ایران بوده که هیچ کدام مطابق با انتظارات و اهداف آمریکایی‌ها قرین موفقیت نشد.

۲- سفر پمپئو به فلسطین اشغالی را باید در راستای انتخابات آتی رژیم صهیونیستی قلمداد کرد. این سفر در راستای حمایت آمریکا از نتانیاهو و اعطای کمک‌های معنوی و مادی واشنگتن به صهیونیست‌ها بود.

حزب وابسته به نتانیاهو اکنون در آخرین نظرسنجی از حزب خیصون پایین‌تر است و ادامه روند فعلی که همراه با فساد اقتصادی نتانیاهو و خانواده‌اش همراه بوده است، موجب شکست او در انتخابات آتی خواهد شد. یکی دیگر از حمایت‌های مادی و معنوی واشنگتن از نتانیاهو در قضیه به رسمیت شناختن جولان توسط ترامپ و الحاق آن به سرزمین‌های اشغالی است. به گونه‌ای که برخی سفر پمپئو به منطقه و سرزمین‌های اشغالی را بسترسازی برای تصمیم ترامپ در به رسمیت شناختن جولان دانسته‌اند. از سوی دیگر واشنگتن نشان داده که برای پیاده‌سازی طرح‌های خود در منطقه همواره با صهیونیست‌ها هماهنگ است و این هماهنگی در دوران ترامپ به اوج خود رسیده است. پمپئو علاوه بر بحث انتخابات در دیدار از سرزمین‌های اشغالی، درباره پیاده‌سازی طرح معامله قرن به عنوان یکی از برنامه‌های اصلی آمریکا در سال ۲۰۱۹ و مقابله با ایران با مسران صهیونیستی بحث و گفت‌وگو کرد.

۳- چپنش سفرها به گونه‌ای صورت گرفته بود که پمپئو به کشورهای سفر کرد که رابطه خوبی با ایران دارند. کویت و لبنان از معدود کشورهای عربی هستند که با ایران دارای روابط گسترده اقتصادی و سیاسی هستند. شاید بتوان گفت سفر به کویت برای هدف قرار دادن نفت ایران از دریچه این کشور بود. احتمالاً پمپئو در این سفر که در دوره قبل موفق به انجام آن نشد، مترصد مجاب کردن مسئولان کویت برای جایگزینی نفت ایران در قبال پایان معافیت‌های تحریمی ایران بود.

۴- لبنان در استراتژی بلند مدت منطقه‌ای آمریکا جایگاه ویژه‌ای دارد و اهمیت آن به دلیل حضور و نفوذ حزب‌الله است. با توجه به پیروزی حزب‌الله در انتخابات پارلمانی اخیر و موفقیت‌های نظامی آن در عرصه منطقه‌ای که منجر به نفوذ بیشتر حزب‌الله شده، آمریکا بر آن شده که از طریق اجماع‌سازی و همراهی دولت لبنان، حزب‌الله را از داخل به محدودیت مواجه کند. این اجماع برپایه اقلی تهدید حزب‌الله در لبنان برای مقابله با ایران خواهد بود. سخن پایانی اینکه سفر پمپئو را با هدف اصلی پیاده‌سازی استراتژی‌های آمریکا در منطقه برپایه مقابله با ایران از طریق اجماع کشورهای عربی و متحد ساختن آنها با محوریت رژیم صهیونیستی صورت گرفته است.

روزنه

پنجره

یمن؛ پنج سال جنگ، پنج سال دستاورد

عربستان سعودی و برخی کشورهای عربی از پنج سال پیش به بهانه کمک به دولت مستعفی منصورهادی جنگ همه‌جانبه‌ای را علیه یمن به راه انداخته‌اند. در طول این مدت ائتلاف سعودی–اماراتی از هیچ جنبانی دریغ نکرده است. تخریب زیرساخت‌ها، مدارس، بیمارستان‌ها، شبکه‌های ابرسانی و برق‌رسانی و… تنها نمونه هایی از پنج سال جنایت در یمن است. وزارت بهداشت یمن اعلام خسارت وارد شده است. یوسف الحاضری سخنگوی وزارت بهداشت یمن اعلام کرده‌که تاکنون ۳۸ هزار غیر نظامی قربانی جنگ عربستان شده که از میان آنها ۱۲ هزار نفر کشته و ۲۶ هزار نفر زخمی شده‌اند. این آمار تنها بخشی از جنایت‌هایی است که ائتلاف سعودی علیه مردم یمن مرتکب شده است. در کنار این مشقتها و جنایت‌ها، در طول سال‌های جنگ، دستاوردهایی نیز کسب شده که به برخی از آنها می‌پردازیم.

۱- مقاومت و ایستادگی: در طول مدت جنگ، نیروهای ائتلاف با حربه‌هایی همچون تحریم، فشار اقتصادی و حملات همه‌جانبه به شهرها و روستاها مترصد شکنندگی مقاومت مردم بودند که تاکنون موفقیت خاصی در هیچ یک از عرصه‌های نظامی و سیاسی کسب نکرده‌اند.

۲- توانایی نظامی: انصارالله و کمیته‌های مردمی در عرصه نظامی با توجه به جنگ تحمیل شده توانسته‌اند پیشرفت‌های مهمی کسب کنند. مهم‌ترین پیشرفت آنها در بعد نظامی، بازدارندگی است. ائتلاف سعودی اکنون از پاسخ‌های نظامی انصارالله و نیروهای مردمی هراس دارد. در ابعاد تسلیحاتی نیز انصارالله در سه زمینه توانمندیه‌های موشکی، توانایی‌های دریایی و هوایی و استفاده از اصول و فنون جنگ نوین توانسته نسبت به ابتدای شروع جنگ دستاوردهای محسوسی کسب کند.

شلیک موشک‌های بر کان ۲ و ۱ به کاخ پادشاهی در الیمامه و ساقط کردن ناو سعودی در اطراف انصارالله در جنگ الحدیده هم از اصول آفندی(استفاده از پهپادها) و هم از اصول پدافندی(موشک‌های کوتاه‌برد) استفاده کرد و نمونه‌ای از جنگ ترکیبی یک ارتش کوچک در برابر یک ارتش تا بن دندان مسلح را به نمایش گذاشت.

۳- بازیگری فعال سیاسی: با توجه به پیشرفت‌ها و توانمندی‌های انصارالله در عرصه نظامی، در عرصه سیاسی نیز این جنبش با حمایت‌های مردمی دستاوردهای خوبی داشته است. عربستان سعودی از ابتدای جنگ یمن همواره به دنبال این استراتژی بوده که بازیگری انصارالله را در عرصه داخلی محو کند. فشار به سازمان ملل برای پذیرش قطعنامه ۲۲۱۶ برای خلع سلاح انصارالله و تحمیل انصارله به عنوان یک گروه شورش در میان هم پیمانان خود نمونه‌ای از اقدامات سعودی علیه انصارالله بوده است. راهبرد اصلی ائتلاف سعودی در ابتدای جنگ نابودی انصارالله بود که در سال‌های بعد این استراتژی به رویکرد بازیگر منفعل تبدیل شد. یعنی انصارالله به مرحله‌ای از ضعف برسد که به عنوان گروهی کوچک در مناطق شمالی یمن در قالب اقدامات فرهنگی به فعالیت بپردازد. استراتژی سوم عربستان تبدیل شسدن انصارالله به بازیگری بی‌طرف یا خنثی بود. در این مرحله انصارالله باید در برابر اقدامات تصمیماتی که از جانب سازمان ملل یا کشورهای دیگر صورت می‌گرفت، تمکین کند و هرگونه بیابینه یا قطعنامه‌ای را پذیرا باشد. این استراتژی با واکنش منفی انصارالله روبرو شد و اکنون انصارالله به مرحله‌ای رسیده است که عربستان سعودی آن را به عنوان بازیگر فعال و اصلی در عرصه نظامی و سیاسی یمن قبول کرده است.

بنابراین، با وجود اینکه جنگ یمن خسارت‌ها و ویرانی‌های زیادی را به بار آورده، اما در کنار این مسائل فرصت‌ها و دستاوردهای را نیز به همراه داشته است. در سایه این دستاوردها اکنون انصارالله و نیروهای مردمی به مرحله‌ای از توانایی و پیشرفت دست یافته‌اند که توان تغییر معادلات را چه در عرصه نظامی و چه سیاسی کسب کرده‌اند.

بررسی اندیشه سیاسی سیدمحمدکاظم یزدی—۵ اصول سیاست خارجی در ارتباط با کفار

□ **فتح‌الله پریشان /** بررسی آثار و آرای اندیشمندان و فقهای بزرگ شیعه نشان می‌دهد، قاطبه آنها یک هدف اصلی و بنیادی داشته‌اند و آن حفظ دین اسلام و تنظیم عملکردشان براساس اصول دینی بوده است؛ البته روشن است که آنها در این باره به زمینه‌های اجتماعی، محیطی و تربیتی زمانه خود توجه ویژه داشته‌اند. از نامه‌ها و برخوردهای سیدمحمدکاظم یزدی در جریان‌های سیاسی اعم از مشروطه و دخالت‌های کفار در کشورهای اسلامی چنین برمی‌آید که وی براساس اصول و مبانی ثابت و استوار رفتار می‌کرده که در برخی از نامه‌های وی به این اصول تصریح شده است. به طور کلی، می‌توان در سه عرصه از این اصول یاد کرد:
۱- سیاست خارجی با کفار؛ ۲- سیاست خارجی با مسلمانان غیر شیعه؛ ۳- سیاست داخلی در درون مرزهای کشور اسلامی.
برخی از اصول مورد نظر سیدیزدی در این عرصه‌ها را بررسی می‌کنیم. در زمینه اصول سیاست خارجی در ارتباط با کفار، «اصل عزت مسلمین» مهم‌ترین آنها به شمار می‌آید. شاید اولین برخورد‌های سیاسی سید در مصاف با کفار با این اصل آغاز شده است؛ آنجا که سید براساس این اصل مسلمانان را به رهانیدن از ذلت یوغ اجانب توصیه کرده است.^(۱) همچنین او در نامه‌های خود مسلمانان را از مصرف‌گرایی به ویژه درباره کالاهای اجنبی بر حذر داشت و احتراز از البسه خارجی و به طور کلی پرهیز از تشبیه به کفار را به مسلمانان توصیه کرد. حتی تأکید کرد، در حرکات و سکنات خویش از تشبیه به کفار پرهیز کنند و عزت اسلامی خویش را فدای زرق و برق نکنند و جالب است که رویه عملی خویش در ملبوسات را استفاده از لباس تهیه شده در بلاد اسلامی اعلام کرده بود.^(۲)

اصل دوم از اصول سیاست‌خارجی مورد نظر سید در ارتباط با کفار، اصل استقلال دولت اسلامی است. استقلال و وابسته نبودن به کشورها و قدرت‌های دیگر از امهات و اصول بنیادین اندیشه سیاسی اسلامی است که در توصیه‌های سید به زمامداران کشور اسلامی مبنی بر استقراض نکردن از دول خارجه دیده می‌شود. سیدیزدی به سمران ایران تأکید می‌کند، مواظب باشند ایران مانند هندوستان مستعمره کفار نشود و همواره روح استقلال که از نعمات بزرگ خداوند به یک ملت است، در مواجهه با کشورها و قدرت‌های دیگر رعایت و حفظ شود.

جهاد با کفار متجاوز، از دیگر اصول سیاست خارجی توصیه شده یزدی است. وی معتقد بود، چنانچه کفار بر بلاد اسلامی حمله کنند، بر همه مسلمانان واجب است متجاوزان را بیرون برانند. به اعتقاد سیدکاظم یزدی، این امر فرمان الهی است و بر همه، تا حد کفایت واجب است. همت سید در جهاد با کفار می‌که به کشور اسلامی عراق یا ایران حمله کرده بودند، بر هیچ‌کس پوشیده نیست و از نقاط درخشان تاریخی جهاد و عزت تشیع به حساب می‌آید. برای نمونه، زمانی که دولت‌های متجاوز روس و انگلیس در سال ۱۳۲۹ ق به بهانه ارتباط ایران با امریکا در پی یک اولتیماتومی شمال و جنوب ایران را اشغال کردند، این امر عکس‌العمل فوری علما و مراجع نجف، از جمله سیدمحمدکاظم یزدی را در پی داشت و علما بلافاصله حکم جهاد با کفار را صادر کردند و خود و شاگردان و مریدان‌شان به صورت گروهی برای عزیمت به ایران و دفع دشمن متجاوز تا کاطلمین نیز عزیمت کردند که با ورود غیرتمندانه جنگل‌شیشیان شمال و تنگستان‌های جنوب ایران به جهاد پس از اندک زمانی دشمن مجبور به عقب‌نشینی و انعقاد معاهده شد.^(۳)

تقدم حفظ کیان کشور اسلامی بر اختلافات مذهبی و ظلم و ستم حاکمان، آخرین اصلی است که در اینجا به منزله یکی دیگر از اصول سیاست خارجی سیدکاظمی یزدی در ارتباط با کفار بررسی می‌شود. به اعتقاد سید؛ کیان کشور اسلامی در هر صورت باید حفظ شود و حتی اگر حاکمان غیر شیعه یا ظالم باشند، شیعیان موظف هستند برای حفظ کشور اسلامی با آنان همکاری کرده و در جنگ احتمالی علیه کفار آنان را مساعدت کنند. زمانی که دولت عثمانی با کمک آلمان‌ها علیه انگلیس و فرانسه وارد عرصه جنگ شد و کشورهای عربی نیز که در قلمرو عثمانی قرار داشتند به این کار به عرصه تجاوز و اشغال نیروهای بیگانه متبدیل شد، سیدکاظم یزدی و سایر علما در راستای کمک به دولت عثمانی سنی‌مذهب و نجات عراق که به دست انگلیس اشغال شده بود، حکم جهاد صادر کردند. متن حکم جهاد سیدیزدی چنین است: «پوشیده نیست که دول اروپایی به خصوص انگلیس و روس و فرانسه همیشه از قدیم‌الایام بر ممالک اسلامیه تعدی و تجاوز می‌نموده؛ چنانکه اکثر ممالک اسلام را غصب نموده‌اند و از این تعدیات به جز محو دین-العبادالله-مقصدی ندارند تا در این اوقات مقاصد خود را ظاهر نموده بر ممالک دولت علیه عثمانیه-اعزالله بنصره‌ااا-اسلام-هجوم نموده و نزدیک است دست تعدی دراز و بر حرمین شریفین و مشاهده‌امه طاهرین-علیهم‌السلام-تهاجم بر اوطن اسلامیان و نفوس و اعراف و اموال آنها تغلب نمایند. پس واجب است بر، عشایر قاطنین نغور و عموم مسلمین متمننین اگر در حدود من به الکفایه نباشند، حفظ حدود خود و دفاع از بیضه اسلام مقدار قدرت خود بنمایند.»^(۴)

پی‌نوشت‌ها:

- علی ابوالحسنی(مندر)، زندگی‌نامه آیتالله سیدمحمدکاظم یزدی، یزد، فرمانداری یزد، ۱۳۱۷ ق، ص ۲۱.
- به نقل از روزنامه نرپا، سال دوم، شماره ۱۳، رجب ۱۳۱۷ ق.
- علی دوانی، نهضت روحانیون ایران، ج ۱، ص ۲۰۹.
- محمدحسن رحبی، رسائل و فتاوی‌جاهدی، تهران، وزارت ارشاد، ج ۱، ۱۳۷۸، ص ۲۹۵.

کتابخوان

انسان‌شناسی پول

کتاب «درآمدی انتقادی بر انسان‌شناسی پول» نوشته تیم دی میوزیو و ریچارد اچ. رابینز در سال ۲۰۱۷ است که انتشارات راتلج آن را چاپ کرده و یکی از بهترین و شاید نخستین اثری است که به صورت خاص بر نظریه و تاریخ پول به صورت انتقادی تمرکز کرده است. کتاب مذکور می‌خواهد نشان دهد که چگونه سیستم پولی کنونی از سوی عده‌ای از نخبگان تحمیل شده و چگونه آنها از آن سود می‌برند. سؤال محوری این کتاب این است که چگونه با واکاوی اشکال مختلف پول می‌توانیم دریابیم که پول واجد اثرات گوناگونی است؟ این کتاب نشان می‌دهد، از طریق مطالعه پول در فرهنگ‌های دیگر، ما می‌توانیم پولی داشته باشیم که به نحو بهتری در خدمت اهداف اساسی‌تر جامعه باشد.

تیم دی میوزیو، استاد ارشد دانشکده علوم انسانی و مطالعات اجتماعی در دانشگاه ولنگوتگ و همکارش ریچارد اچ. رابینز، استاد برجسته انسان‌شناسی در پلاتسبورگ است. کتاب «درآمدی انتقادی بر انسان‌شناسی پول» شامل یک دیدابه و چهار فصل با عناوین ایهام بر سر پول، نظریه و تاریخ پول، پول مدرن؛ پول اعتباری و پیامدهای آن و آینده پول و توانایی‌های آن است. نویسندگان این اثر در فصل اول می‌نویسند: «پول زمینه هر آنچه را که ممکن است فراهم می‌کند. پول ما را دستکاری می‌کند و توسط بسیاری از ما به طرق گوناگون دستکاری می‌شود، طوری که تعاریف و توصیف‌هایی که اقتصاددانان از پول ارائه داده‌اند، هرگز متصفانه نبوده است. اکثر نظریه‌پردازان اقتصادی، پول را به عنوان «تقایی خنثی» بر اقتصاد، یک ابزار ساده برای تسهیل مبادله می‌بینند و به دنبال یافتن ریشه‌های پول مدرن در داوستد کالا هستند. اما پول مدرن «تقایی خنثی» نیست، بلکه به ما کمک می‌کند به سادگی کالاها و خدمات را درست به دست کنیم، انسان‌شناسان، تاریخ‌دانان، اقتصاددانان سیاسی، جامعه‌شناسان و دیگران تحلیل می‌کنند که چگونه پول به طور فرهنگی و تاریخی ایجاد شده و مورد استفاده قرار گرفته است و اینکه چگونه شیوه ایجاد و استفاده از آنها می‌تواند جوامع را حفظ کند یا آنها را نابود سازد.»

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸

نقد روز

فراتر از پول!

سامان فکری / مروری گذرا

بر کلان‌گفتمان‌های جریان‌شناختی در حوزه کنش سیاسی طی فرایند ۲۰ ساله دولت‌های پس از جنگ تحمیلی نشان می‌دهد، همواره قدرت در کف معقدندان و نظریه‌پردازان سه گفتمان «توسعه»، «آزادی» و «عدالت» جایه‌جا شده است. اگر نهاد برآمده از گفتمان توسعه را دولت مرحوم هاشمی‌رفسنجانی موسوم به «سازندگی» در عرصه عمل سیاسی و قدرت در نظر بگیریم، مسامحتاً دولت اصلاحات جلوه نهاد سیاسی گفتمان آزادی است که با نکته‌سنجی از آسیب‌های زمانه دولت سازندگی در عرصه‌های اقتصادی و مناسبات عدالت اجتماعی که بیشتر خود را در قالب فشارهای حاصل از چرخش چرخ‌های توسعه اقتصادی غرب‌محور نشان می‌داد، توانست با اغواگری مردم به وعده‌های آزادی‌های توسعه سیاسی و رفاه اقتصادی آرای‌شان را جذب کند و دولت توسعه سیاسی یا مدنی با محوریت آزادی را سامان دهد. خاتمی در این حوزه خود را چنان شیفته آزادی نشان داد که حتی برنده مصاف دو قطبی «زادی-دین» را آزادی دانست.

اما گفتمان عدالت زمانی مجال بروز و ظهور پیدا کرد که توده اکثریت جامعه ایرانی نه از گفتمان و ثمرات سازندگی و توسعه غرب‌محور دهه هفتاد برخوردار شد و نه قصه آزادی غصه نان شب افزون بـر نیمی از جامعه را که مطابق شاخص‌های فقر و غنا و برآورد وضعیت معیشتی در زیرخط فقر یا معیاس بر آن روزگار می‌گذراندند، حل کرد.

گفتمان عدالت اگرچه در دولت نهم احمدی‌نژاد با نگاه به آرمان‌های امام و انقلاب برگزیده شد و در قالب فقرزدایی و بازگردانی کرامت انسانی و رنگین کردن سفره محرومان با راهبردها و تاکتیک‌هایی، چون تحول هفت‌گانه در ساختارهای اقتصادی،

افاق

□ دکتر عباسعلی عظیمی شوشتری /

در چند شماره منتهی به پایان سال گذشته از مطالب این ستون، روش‌ها و الزامات ثابت قدم نگه داشتن مردم در حفاظت از نظام سیاسی بررسی شد و به مواردی، مانند اعتقاد و احترام همگانی به شاخصیت جامع‌الاطراف امام و افزایش اعتماد اجتماعی و تمهید زمینه‌های مشارکت اجتماعی مردم در عرصه‌ها و صحنه‌های مورد نیاز نظام به عنوان عوامل و الزامات حفظ ثبات سیاسی و جلب پشتیبانی مردم از حکومت اشاره شد. گفتنی است، درج عنوان پایانی بر مطلب گذشته این ستون سهوی بوده و سلسله مقالات این ستون با عنوان «ماهیت‌شناسی و نحوه استمرار انقلاب اسلامی» که در سال گذشته به مناسبت چهل سالگی انقلاب شروع شد، در سال جاری نیز ادامه خواهد داشت.

تعمایزات انسجام اجتماعی در دو مکتب

انسجام اجتماعی همانند مفاهیمی نظیر اعتماد و مشارکت اجتماعی در مکتب انقلاب اسلامی با آنچه در جامعه‌شناسی مدرن به آن پرداخته می‌شود، تفاوت‌های اساسی دارد و این تفاوت‌ها نیز ناشی از تمایز در نگرش انسان‌شناختی غرب و اسلام است. در جامعه‌شناسی مدرن، انسجام اجتماعی را انسجامی ارگانیک می‌دانند که در آن افراد جامعه در عین تکرر در فرهنگ، دین، ارزش‌ها و اهداف در جهت توسعه و مدرنیزه شدن جامعه حرکت می‌کنند. این انسجام ناشی از تقسیم کار اجتماعی و به همسرآ آن کارکردها و تلاش‌هایی است که مانند فرایند اعضای متمایز انسان یکدیگر را کامل می‌کنند^۱.

در واقع، انسجام ارگانیکی نتیجه تفاوت‌ها و استقرار اجماع اجتماعی و تا حدی نتیجه وجود همین تمایزها و تفاوت‌هاست. دورکیم همبستگی مبتنی بر تمایز اجتماعی افراد را در قیاس با اندام‌های موجود زنده، همبستگی اندامی می‌نامد؛ زیرا اندام‌ها، اگرچه هر یک وظیفه خاصی دارند و همانند نیستند، اما همگی آنها برای حیات موجود زنده لازمند. چنین نگرشی همان‌گونه که مشخص است، ناشی از همان نگاه فردگرایانه است. در مقابل این همبستگی مکانیکی قرار دارد که ناشی از تشابهات نژادی، اخلاقی و فقهی افراد است. بر این دیدگاه با وجود اینکه از جهتی درست به نظر می‌رسد، اشکالاتی نیز وارد است. اول اینکه، اعضای بدن فاقد شعور لازم و درک اخلاقی هستند و از این

شماره ۸۹۱

میوزیو و رابینز می‌گویند: غایت پول کالا است. شما با پول تقریباً می‌توانید هر چیزی را بخرید و اینکه در پول حکایتی نهفته است. از نظر اقتصاددانان، پول صرفاً ابزاری است که ما برای سهولت‌بخشی به خرید و فروش کالاها از آن استفاده می‌کنیم؛ اما شیوه‌ای که ما پول را ایجاد می‌کنیم و آنچه ما می‌توانیم (یا نمی‌توانیم) انجام دهیم، اهمیت بسیار بالایی دارد. این کار نحوه زندگی ما و طبیعت و کیفیت جهانی را که در آن زندگی می‌کنیم، مشخص می‌کند.

جاماندگی حزبی، تحول گفتمانی مردم و انتخابات

چهل سال، هر جا با نگاه انقلابی دولت‌ها به سیاست‌گذاری و اقدام دست زده‌اند، موفقیت‌ها بیشتر از نسخه‌های اجرایی غربی و شرقی بوده و راه جدیدی باز شده است؛ ولی آنجاهایی که به نسخه‌های انقلابی عمل نشده که متأسفانه این‌گونه موارد کمک هم نبوده، نه تنها موفقیت و کامروایی که انتظار بود حاصل نشده؛ بلکه با معضلات و تبعات عمل به «سیاست‌های اقتصادی حاصل از نظام‌های سرمایه‌داری و سوسیالیستی» نیز مبتلا و مواجه بوده‌ایم و به آنکان کارشناسان حوزه اقتصادی، وضعیت بغرنج و پیچیده امروز مشکلات اقتصادی کشور محصول عمل به نگاه لیبرال دموکراسی در حوزه اقتصاد است، نه محصول نگاه انقلابی که اساساً مجال اجرا و آزمون واقعی تاکتون پیدا نکرده است.

بنابراین چه پدرخوانده اعتدال، یعنی جریان اصلاحات و چه رقبای دولت در جریان اصولگرا، نباید تصور کنند مقطع کنونی تشابهات زیادی با سال ۸۴ یا سال ۷۶ دارد و می‌توانند با تکرار نسخه تبلیغات روانی در انتخابات‌های پیش‌رو برنده شوند؛ بلکه تفاوت‌های مهم و تعیین‌کننده‌ای امروز وجود دارد که نمی‌توان به راحتی

و نقد قرار می‌گرفتند؛ اما مبتنی بر روندهای پذیرفته شده دموکراسی و اعطای آزادی و اختیار در حوزه تفکاتی قدرت و تقسیم وظایف هیچ‌گاه از سوی رهبری- چه در زمان امام و چه در زمان رهبر معظم انقلاب- ناگزیر و وادار به اقدام و تغییر سیاست‌های خود نشدند. البته مبتنی بر اصولی مانند آرمان‌های امام و انقلاب، ارزش‌های اسلامی و انقلابی و مصالح و منافع مردم و طبق تصریح اصل ۱۱۰ قانون اساسی همواره از سوی رهبری همواره نقد شده‌اند و در کنار حمایت‌های بی‌شائبه، بیشترین نقدهای راهبردی در این زمینه از شدن اختلاس‌های سرپالی و زندانی شدن معاون اول رئیس‌جمهور و رئیس ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی و معاون اجرایی دولت‌های نهم و دهم تلخ شد و تجربه تکرار عدالت به آن شکل مردم را از اصل عدالت نیز دلزده کرد.

این تحولات سیاسی و چرخش‌های فکری در حالی در دولت‌های جمهوری اسلامی با آزادی تمام در حوزه اختیارات سیاسی و اجرایی به وقوع پیوست و در مقطع زمانی که قدرت اجرایی کشور را در اختیار داشتند، محور سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ها قرار گرفت که همواره از سوی رهبر معظم انقلاب مورد پایش

ماهیت‌شناسی و نحوه استمرار انقلاب اسلامی-۴۰

شاخصه‌های توسعه و انسجام اجتماعی در اسلام و مدرنیته

جایگاهی ندارد، این است که هدف در پارادایم توسعه در غرب رسیدن به رفاه مادی است^۱ و یکی از شاخصه‌های رفاه این است که هر کس بتواند عقیده

این رو، تقوا هرگز به منزله یک شاخصه توسعه تلقی نمی‌شود. برعکس شاخصه‌هایی مبنا قرار می‌گیرند که تأمین‌کننده هدف مذکور باشند. پس با ذکر این شاخصه‌ها و امتیازگذاری برای آنها و تشویق جوامعی که بیشترین امتیاز توسعه را دارند و سرزنش کشورهایی که کمترین را دارند، به دنبال ایجاد رقابت بین جوامع برای این منظور است. در حالی که در نگرش بنیادین انقلاب اسلامی همان‌گونه که قبلاً بیان کردیم، کمال همه‌جانبه انسان مد نظر است و تقوا یکی از شاخصه‌های مهم آن است. پس:

اولاً، آن را ملاک برتری قرار می‌دهد و با ذکر این موضوع افراد و جوامع را برای دستیابی هر چه بیشتر به آن تحریک می‌کند و از این طریق تقوا از عوامل اصلی انسجام اجتماعی می‌شود.

ثانیاً، اصل تقسیم کار اجتماعی را بر اساس تفاوت‌های ارگانیک می‌پذیرد، مانند تفاوت‌های میان زن و مرد و توصیه می‌کند تا در عین وجود اختلاف و برعهده داشتن وظایف متفاوت اجتماعی در راستای یک مسیر والا هماهنگ و منسجم باشند(اصل ۲۱ قانون اساسی)

- بیرو، السن، فرهنگ علوم اجتماعی، با ترجمه ساروخانی، تهران: کیهان، ۱۳۶۷، دوم، ص ۴۰-۴۰۰.
- علامه مجلسی، بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۳۲۸.
- Human Development Report ۲۰۱۹، UNDP.
- «مارتیناس» را باید مهم‌ترین نظریه‌پرداز این حوزه تلقی کنیم. زیربنای اندیشه توسعه پایدار او را «آزادی انتخاب» تشکیل می‌دهد. وی معتقد است، باید فضایی از آزادی انتخاب فراهم کرده و امکان استفاده ازکالا‌های اولیه (شامل غذا، آب، بهداشت، آموزش، مسکن و نیازهای غیر فیزیکی مانند دسترسی به کار، مشارکت در تصمیم‌گیری، آزادی و مبانی اجتماعی فردی است) را برای همه مردم به وجود آورد. (مارتیناس، توسعه به مثابه آزادی، ترجمه وحید محمودی، تهران: انتشارات دستان، ۱۳۸۱، ص ۱۹)

جهت نفس وجود اختلاف امری حقیقی است و این موارد نباید عامل بر هم خوردن انسجام اجتماعی شود، بلکه برعکس باید سبب کمال شوند؛ اما آیا سایر اختلافات نیز همین ویژگی‌ها را دارند؟ علت اینکه در نظریه غربی توسعه، در انسجام اجتماعی باورهای دینی و ارزش‌های اخلاقی

ریزش‌ها

فراز و فرود آیت‌الله منتظری-۱

متحن در معرض امتحان!

□ **شهاب زمانی** آیت‌الله

حسینعلی منتظری در سال ۱۳۰۱ شمسی در نجفآباد اصفهان متولد شد. پدرش حاج‌علی کشاورز ساده‌ای بود که در کنار کار روزانه‌اش با کتاب و کتابخانه هم دمساز و معلم اخلاق و شه‌ریور سال ۱۳۲۱ با خانم‌ماه سلطان ربانی ازدواج کرد که حاصل این ازدواج، هفت فرزند به نام‌های محمد، عصمت، اشرف، احمد، طاهره، سعید و سعیده است. فرزند ارشد آیت‌الله منتظری، شهید محمد منتظری از روحانیون مبارز و انقلابی بود که در انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی در ۷ تیر سال ۱۳۶۰ به همراه شهید بهشتی و بسیاری دیگر از نمایندگان مجلس، وزیران و مسئولان بلندپایه کشور به شهادت رسید.

داستان فراز و فرود مرحوم منتظری که به تأکید امام خمینی(ره) حاصل عمر ایشان به شمار می‌آمد، از غم‌انگیزترین داستان‌های تاریخ انقلاب اسلامی است. آیت‌الله منتظری که از اعظم فقهای حوزه علمیه قم و جهان تشیع بود و به متحن سخت‌گیر امتحانات سطوح حوزوی مشهور بود، خود در معرض امتحانی دشوار قرار گرفت؛ امتحان ولایت‌مداری و اطاعت از رهبری که جانشین امام زمان(عج) محسوب می‌شد و خود منتظری به همراه شهید مطهری تلاش زیادی برای مرجعیت امام پس از رحلت آیت‌الله بروجردی در سال ۱۳۴۰ شمسی انجام داده بود. این حمایت از امام ادامه داشت تا در تیر ماه ۱۳۵۴ آیت‌الله منتظری به دلیل حیایت از امام(ره) و در نهایت

ز تبعیدگاه روانه زندان شد. ابتدا وی را به بازداشتگاه کمیته مشترک ضد امتحانات سطوح حوزوی مشهور قرار گرفت؛ امتحان ولایت‌مداری و اطاعت از رهبری که جانشین امام زمان(عج) محسوب می‌شد و خود منتظری به همراه شهید مطهری تلاش زیادی برای مرجعیت امام پس از رحلت آیت‌الله بروجردی در سال ۱۳۴۰ شمسی انجام داده بود. این حمایت از امام ادامه داشت تا در تیر ماه ۱۳۵۴ آیت‌الله منتظری به دلیل حیایت از امام(ره) و در نهایت

ز تبعیدگاه روانه زندان شد. ابتدا وی را به بازداشتگاه کمیته مشترک ضد امتحانات سطوح حوزوی مشهور قرار گرفت؛ امتحان ولایت‌مداری و اطاعت از رهبری که جانشین امام زمان(عج) محسوب می‌شد و خود منتظری به همراه شهید مطهری تلاش زیادی برای مرجعیت امام پس از رحلت آیت‌الله بروجردی در سال ۱۳۴۰ شمسی انجام داده بود. این حمایت از امام ادامه داشت تا در تیر ماه ۱۳۵۴ آیت‌الله منتظری به دلیل حیایت از امام(ره) و در نهایت

ز تبعیدگاه روانه زندان شد. ابتدا وی را به بازداشتگاه کمیته مشترک ضد امتحانات سطوح حوزوی مشهور قرار گرفت؛ امتحان ولایت‌مداری و اطاعت از رهبری که جانشین امام زمان(عج) محسوب می‌شد و خود منتظری در زندان با فشارهای روحی و جسمی زیادی روبه‌رو شد. شکنجه‌گر آذغندی در زیر یکی از این فشارها و شکنجه‌ها به منتظری گفته بود: «علت اینکه تو را از حوزه دور نگه می‌داریم و از این طرف به آن طرف می‌فرستیم، این است که یک خمینی دیگر به وجود نیاید.» آیت‌الله منتظری به همراه آیت‌الله

طالقانی در هشتم آبان ۱۳۵۷ از زندان آزاد شد. در پیامی که امام خمینی(ره) به مناسبت آزادی وی صادر کرد، آمده است: «هیچ از دستگاه جبار جنتیکار تعجب نیست که مثل جناب عالی شخصیت بزرگوار خدمتگزار به اسلام و ملت را سال‌ها از آزادی- ابتدایی‌ترین حقوق بشر- محروم و با شکنجه‌های قرون‌وسطایی با او و سایر علمای مذهب و رجال آزادپخواه منتظری گفته بود: «علت اینکه تو را از حوزه دور نگه می‌داریم و از این طرف به آن طرف می‌فرستیم، این است که یک خمینی دیگر به وجود نیاید.» آیت‌الله منتظری به همراه آیت‌الله

طالقانی بر اساس حکم امام به عنوان امام جمعه تهران نیز برگزیده می‌شود و سال‌ها ریاست هیئت امنای دانشگاه امام صادق(ع) را نیز برعهده می‌گیرد. مروری بر تعابیر امام در احکامی که خطاب به آقای منتظری صادر کردند و همچنین اختیار تامی که در خصوص وصایت از خود در قبال همه امور به ویژه وجوه شش‌ریه در وصیت‌نامه خود در سال ۱۳۵۸ به آقای منتظری داده بودند، حاکی از جایگاه ویژه مرحوم منتظری در نزد امام است. امام خمینی(ره) در شه‌ریور ۱۳۵۸ در حکم نصب منتظری به امامت جمعه تهران می‌نویسند: «هن شما را به مجاهدی بزرگوار و فقیه عالی‌قدر می‌دانم، برای دژ محکم که آن فقید سعید [طالقانی] پاسدار آن بود، انتخاب و منصوب نمودم.»^(۱)

همچنین امام در وصیت‌نامه مورخ ۲۹ دی ۱۳۵۸ وی را به عنوان وصی خودشان در همه امور تعیین کردند^(۲) در سال ۱۳۶۲ مجلس خبرگان، با وجود موافق نبودن امام(ره) مرحوم منتظری را به عنوان قائم‌مقام رهبری معرفی کرد تا متحن حوزه در شرایط امتحان سخت قرار گیرد.

پی‌نوشت‌ها:

- محمدعلی الفتیور، بازگشت از نیمه راه، ص ۸۶
- مصباح‌نور، ج ۴، ص ۲۰۲۶/۱۳۵۷/۱۳۵۷/۱۳۵۸، ج ۹، ص ۹۷
- همان، ج ۱۲، ص ۱۲۰، ۱۲۰/۱۳۵۸/۱۳۵۸/۱

آیاتی در شأن امام حسین (ع)

□ **محمد رضا قضاوی** / آیات متعددی در شأن امام حسین(ع) نازل شده است. در آیه ۱۵ سوره مبارکه «حقاف» آمده است: «ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، مادرش او را بسا ناراحتی حمل می‌کند و بسا ناراحتی بر زمین می‌گذارد و دوران حمل و از شیر بازگرفتنش سی ماه است، تا زمانی که به کمال قدرت و رشد برسد و به چهل سالگی بالغ گردد…» امام صادق(ع) می‌فرمایند: «وقتی فاطمه(س) به حسین حمله شد، جبرئیل نزد رسول خدا(ص) آمد و گفت: ای رسول خدا، فاطمه صاحب پسری خواهد شد که بعدها به دست اَمت تو کشته خواهد شد و به همین منظور فاطمه در دوران حمل و… با یک ناراحتی روحی توأم بوده است.» سپس امام صادق(ع) می‌فرمایند: «در دنیا مادری یافت نشده است که هنگام به دنیا آمدن فرزند خود نگران باشد؛ ولی فاطمه یک چنین حالتی داشته است، زیرا متوجه شده بود که فرزند دل‌بند وی به دست این اَمت کشته خواهد شد و برای همین منظور این آیه نازل گردید.»(تفسیر البرهان)

مدتی که خداوند برای شیر دادن مادر به نوزاد تعیین کرده، دو سال است(حولین کاملین)، (آیات ۲۳۳ سوره بقره و ۱۴ سوره لقمان)؛ ولی در آیه ۱۵ سوره احقاف جمع دوران حمل و دوران شیردهی را سسی ماه ذکر فرموده است. امام حسین(ع) پس از شش ماه حمل به دنیا آمد که در جمع آن با دوران شیرخواری به سی ماه می‌رسیم. پس قطعاً شأن نزول این آیه ماجرای دوران حمل امام حسین(ع) و غمگینی مادرش از اخباری است که در مورد شهادت ایشان شنیده بود.

از دیگر آیاتی که در شأن امام حسین(ع) نازل شده، آیه ۲۲ سوره «لرحمن» و سوره فجر است. شیخ عبدالله بحرانی می‌نویسد: «یکی از حاضران پس از بیان امام صادق(ع) عرض کرد: چگونه این سوره، سوره امام حسین(ع) است؟ حضرت فرمود: مراد از «نفس مطمئنه» در این آیه امام حسین(ع) و اصحاب و شیعیان آن حضرت است.»

تاریخ حماسه

عملیات در هور

□ **مرتضی دخیلی** / عراق در

سال سوم و چهارم جنگ، براساس تجارب به دست آمده از میادین نبرد، تاکتیک‌های جدیدی اتخاذ کرد و به تناسب آن فرم و شکلی مناسب به خود داد. مواجهه با دشمن در ایعاد جدید طبعاً به تاکتیک‌ها و تدابیر جدیدی نیاز داشت تا از هر گونه رکود در امر جنگ ممانعت به عمل آید.

بر همین اساس، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اثنای عملیات والفجر مقدماتی، با تشکیل یک قرارگاه، منطقه هسور را برگزید و تلاش‌های مقدماتی خود را آغاز کرد تا از این طریق، فضایی مناسب برای ادامه نبرد فراهم آید.

نظر به ضعف‌های عدیده دشمن در مواجهه با عملیات آبی– خاکی و به منظور برهم زدن معادله نظامی و جنگ به نفع جمهوری اسلامی، نیز به دست گرفتن ابتکار عمل، منطقه هور با سه ویژگی برجسته انتخاب شد:

۱– ضعف و ناتوانی دشمن در عملیات آبی– خاکی و ناتوانی در انطباق سریع با موقعیت جدید، ۲– سرعت عمل، ۳– غافلگیری. در واقع، منطقه هور با توجه به تجارب به دست آمده از رمضان تا والفجر ۴ و با در نظر گرفتن توان خودی و دشمن و نیز نقش زمین و تأثیرگذاری آن انتخاب شد.

راکد بودن نسبی آب هور و وسعت بیش از اندازه آن، که طبعاً به طولانی شدن عقبه‌های خودی منجر می‌شد و نبود زمین مناسب برای استفاده از آتش در پشتیبانی تک و همچنین استنباط خاص دشمن از قدرتمندی و قابلیت‌های نیروهای خودی (پس از عملیات رمضان تا قبل از خیبر)، تماماً موجب می‌شد دشمن تصور عملیات گسترده را از هور نداشته باشد و همین امر سبب شد عراق جزایر مجنون شمالی و جنوبی و شرقی دجله را تنها با استعداد کمتر از چند گردان پدافند کند.

فقر بهتر است یا ثروت؟

ملا احمد نراقی می‌گوید: آیا فقیر صابر راضی که به اندک چیزی قانع باشد، بهتر است یا غنی سخی که مال خود را در راه خدا بذل کند؟ غنی؛ چنانچه دلبستگی به مال نداشته باشد و وجود و نبود مال در نزد او مساوی باشد. فقیر؛ چنانچه به این نحو باشد که اگر ثروتی به او عاید شود، با بی‌چیزی نزد او تفاوتی نکند.

امام حسین (ع) آئینه تمام‌نمای فضیلت و سعادت بشر

گفتاری از آیت‌الله سیدابوالفضل طباطبایی اشکذری *

انس‌بن‌مالک روایت می‌کند: «وقتی از پیامبر(ص) پرسیدند کدام یک از اهل بیت خود را بیشتر دوست داری، فرمود: بارها رسول گرامی حسن(ع) و حسین(ع) را به سینه می‌فشرد، آنان را می‌بویید و می‌بوسید. ابوهریره که از مزدوران معاویه و از دشمنان خاندان امامت است، اعتراف می‌کند: رسول اکرم(ص) را دیدم که حسن و حسین(ع) را بر شانه‌های خویش نشاندہ بود و به سوی ما می‌آمد، وقتی به ما رسید، فرمود: هر کس این دو فرزندم را دوست بدارد، مرا دوست داشته و هر که با آنان دشمنی ورزد، با من دشمنی کرده است. عالی‌ترین، صمیمی‌ترین و گویاترین رابطه معنوی و ملکوتی بین پیامبر و حسین را می‌توان در این جمله رسول گرامی اسلام(ص) خواند که فرمود: «حسین از من و من از حسین».

با نگاهی اجمالی به ۵۶ سال زندگی سراسر خداخواهی و خداجویی امام حسین(ع)، درمی‌یابیم که همواره وقت ایشان به پاکدامنی و بندگی و نشر رسالت احمدی و مفاهیم عمیقی والا‌تر از درک و دید ما گذشته است. امام

حسین(ع) به نماز و نیایش با پروردگار و خواندن قرآن و دعا و استغفار علاقه بسیاری حتی در آخرین شب داشت. گاهی در شبانه‌روز صدها رکعت نماز می‌گذاشت. در زندگی دست از فریز و دعا برنداشت و خوانده‌ایم که از دشمنان مهلت خواست تا بتواند با خدای خویش به خلوت بنشیند و فرمود: «خدا می‌داند که من نماز و تلاوت قرآن و دعای زیاد و استغفار را دوست دارم.» حضرت بارها پیاده به خانه کعبه شتافت و مراسم حج را بر گزار کرد.

ابن‌اثیر در کتاب «اسدالغابه» می‌نویسد: کان الحسن رضی الله عنه فاضلا کثیر الصوم و الصلوة و الحج و الصدقة و افعال الخیر جمعها.حسین(ع) بسیار روزه می‌گرفت و نماز می‌گزارد و به حج می‌رفت و صدقه می‌داد و همه کارهای پسندیده را انجام می‌داد. شخصیت حسین‌بن‌علی(ع) آنچنان بلند و دور از دسترس و پرشکوه بود که وقتی با برادرش امام حسن‌مجتبی(ع) پیاده به کعبه می‌رفتند، همه بزرگان و شخصیت‌های اسلامی به احترام‌شان از مرکب پیاده شده، همسراه آنان راه می‌پیمودند.

بازنگاهی به کنفرانس ضد ایرانی سال ۱۳۷۹ در برلین

شوی ضد ایرانی بنیاد «هانریش بل»

می‌کرد و افکار عمومی منتظر واکنشی صریح در این زمینه بود.

در قیال این رخداد که با واکنش منفی شدید افکار عمومی همراه بود، برخی از اصلاح‌طلبان تلاش کردند به نحوی از این اقدام اعلام برائت کنند. به عنوان اولین گام عصر ما در مقاله‌ای با عنوان «اصلاحات، روشنفکر دینی، روشنفکر عرفی» که در

صفحه اول عصر ما منتشر شد، ضمن محکومیت اقدام شرکت‌کنندگان، چنین نوشت: «بسیر ایسن باوریم که شرکت در این‌گونه همایش‌ها که نه هویت میزبان برای مدعوین روشن است و نه اهداف برگزاری آن، چندان منطقی به نظر نمی‌رسد. آنچه در داخل کشور می‌گذرد، امری درون‌خوادگی است و نباید اختلافات را به دواوری نزد بیگانگان بسرد و در محضر آنان به محاجه و اثبات حقایق پرداخت. اگر هدف ایجاد ارتباط با ایرانیان خارج از کشور است، به سادگی با برگزاری نشست‌هایی به ابتکار مراجع مطمئن و قابل اعتماد، قابل تحصیل است.»

این سازمان البته حاضر نشد پشت رفقایش را خالی کند و مدعی شد: «اگر شرایط مسموم فضای آلوده کنونی نبود و بیم آن نمی‌رفت که اتفاق از برخی مواضع و همراهی‌های ایشان با مخالفان خردنشین توجهی به شرایط قانونی داخلی دهد، البته به نقد آن می‌پرداختیم، اما در شرایط موجود چنین کاری را شرط جوانمردی

ملا احمد نراقی می‌گوید: آیا فقیر صابر راضی که به اندک چیزی قانع باشد، بهتر است یا غنی سخی که مال خود را در راه خدا بذل کند؟ غنی؛ چنانچه

دلبستگی به مال نداشته باشد و وجود و نبود مال در نزد او مساوی باشد. فقیر؛ چنانچه به این نحو باشد که اگر ثروتی به او عاید شود، با بی‌چیزی نزد او تفاوتی نکند.

جامعه آموخت.

شعیب‌بن عبدالرحمن خزاعی می‌گوید: چون حسین‌بن‌علی(ع) به شهادت رسید، بر پشت مبارکش آثار پینه مشاهده کردند، علتش را از امام زین‌العابدین(ع) پرسیدند، فرمود این پینه‌ها اثر کیسه‌های غذایی است که پدرم شب‌ها به دوش می‌کشید و به خانه زن‌های شوهر مرده و کودکان یتیم و فقرا می‌رسانید.

علائلی در کتاب «سمو المعنی» می‌نویسد: ما در تاریخ انسان به مردان بزرگی برخورد می‌کنیم که هر یک در جبهه و همتی عظمت و بزرگی خویش را جهان‌گیر کرده‌اند. یکی در شجاعت، دیگری در زهد، آن دیگری در سخاوت و… اما شکوه و بزرگی امام حسین(ع) حجم عظیمی است که ابعاد بی‌نهایتش هر کدام یک عظمت فرزا تاریخ را مشخص می‌کند؛ گویا او جامع همه والایی‌ها و فرامندی‌ها است. آری، سستی که وارث بی‌کرامتی نبوت محمدی است، مردی که وارث عظمت عدل و مروت پدری، چون حضرت علی(ع) است و وارث جلال و درخشندگی فضیلت مادری چون حضرت فاطمه(س) است، چگونه این شرح است:

روزی از مجلسی عبور می‌فرمود، عده‌ای از فقرا بر عباهای پهن شده‌شان نشسته بودند و نان پاره‌های خشکی می‌خوردند. امام حسین(ع) می‌گذشت که تعارفش کردند و او هم پذیرفت، نشست و تناول فرمود و آنگاه بیان داشت: «ان الله لا یحب المتکبرین»؛ خداوند متکبران را دوست نمی‌دارد. پس فرمود: من دعوت شما را اجابت کردم، شما هم دعوت مرا اجابت کنید. آنها هم دعوت آن حضرت را پذیرفتند و همراه ایشان به منزل رفتند. حضرت دستور داد هر چه در خانه موجود است، به ضیافت‌شان بیاورند و پذیرایی گرمی از آنان به عمل آمد و نیز درس تواضع و انسان‌دوستی را با عمل خویش به

* **نماینده ولی‌فقیه در سوریه**

صداقت

سراج

ثبات قدم در راه حق–۳

□ **سیدحسین خاتمی خوانساری** / بحث در شماره‌های گذشته به اینجا رسید که اگر عزم جهاد نداشته باشیم و اگر پای دین‌مان نایستیم، مجبوریم گوش به فرمان دشمنان باشیم. حضرت علی(ع) در خطبه ۲۷ نهج‌البلاغه می‌فرماید: «فَوَاللّٰهِ مَا غَزَىٰ قَوْمٌ قَطٍ فِیْ عَقْرِ دَارِهِمْ إِلَّا ذَلُّوا…» به خدا سوگند، مردمی که در خانه‌های‌شان نشینند تا دشمن به سراغ‌شان آید، قطعاً ذلیل و خوار شوند. یکی از شایستگی‌های مؤمنان استقامت و ایستادگی آنها در برابر ظلم است که این شایستگی یکی از عوامل پیروزی و موفقیت‌شان هم به شمار می‌آید. اگر کسانی که دین خدا را یاری کنند، نباشند، خداوند خود کسانی را مأمور یاری دینش می‌کند. خداوند در آیه ۴۵ سوره مائده می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هر کس از دین خود برگردد، خداوند در آینده قومی را خواهد آورد که آنان را دوست دارد و آنان نیز خدا را دوست دارند، آنان نسبت به مؤمنان «نرم و فروتن» و در برابر کافران «سرسخت و قاطعند». در راه خدا جهاد می‌کنند و از ملامت هیچ ملامت‌کننده‌ای نمی‌هراسند.» وقتی این آیه نازل شد، پیامبر اکرم(ص) دست به شانه سلمان فارسی زد و فرمود: هموطنان تو مصداق این آیه‌اند. (تفسیر نورالثقلین) امام باقر(ع) نیز درباره «یحبّتهم و یحبّونهم» فرمود: مراد علی(ع) و شیعیان اویند. (تفسیر فرات کوفی).

پس هستند کسانی که دین خدا را یاری کنند، آنها که هم خداوند دوست‌شان دارد و هم آنها خداوند را. به عبارتی کسی که عاشق خدا نیست و کسی که خدا عاشق او نیست، نه می‌تواند دین خدا را یاری کند و نه خدا این لیاقت را به او می‌دهد. در نتیجه «هر کسسی که در استحکام و ثبات در راه دین سستی کند، عشق خدا در او دیده نمی‌شود.» کسانی که خداوند آنها را دوست دارد، در برابر مؤمنان «تواضع» دارند و در برابر کفار «سرسخت» هستند. این دقت نظر هم نزد خداوند ارزشمند است. همان صفتی که در پیامبر اسلام(ص) وجود داشت، یعنی همان «أَشِدَّاءُ عَلَی الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَیِّنَهُمْ.» آری جهاد در راه دین، ثبات قدم و ایستادگی در مقابل زورگویی‌های کفار و دشمنان نشئت گرفته از محبت بندگان به خدا است.

خداوند در آیه ۲۲ سوره فتح می‌فرماید: این سنتّ الهی است. اگر در مقابل ظلم و استبداد و زورگویی و خیانت‌ها و جنایت‌های جنایتکاران عالم بایستید، قطعاً مجبور به عقب‌نشینی می‌شوید؛ ایستادگی در برابر دشمن هم محبت لازم دارد و هم اعتماد به خداوند. اعتماد به خداوند یعنی اینکه قدرت را فقط از آن او بدانیم و با کمک او به مقابله با دشمن برویم، نه با ابتکارات و قدرت‌های کاذب خودمان. که اگر ابتکار به دست ما باشد، همیشه مغلوبیم. انسان به دلیل ضعف قدرت و ندانستن آگاهی جامع نسبت به مسائل زندگی باید دست خود را در دست خدا بگذارد و با توکل به او و با اطمینان به او و با انجام دستورات او حرکت کند. انسانی که خداوند پشتیبان او باشد، قدرت بی‌انتهای دارد. خداوند در آیات ابتدایی سوره فتح بهشت را جزای مؤمنانی دانسته که به او اعتماد کردند و جهنم را جزای منافقانی دانسته که به نصرت و قدرت خداوند گمان بد داشتند. اطمینان به خدا یعنی انجام دستورات او؛ وقتی خداوند می‌فرماید: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ…» (انفال / ۶۰) خداوند می‌خواهد مؤمنان قدرتمند باشند و از نظر مادی تجهیزات کاملی داشته باشند، اما آیا بدون اتکا به قدرت اصلی؟!

جام جهان نما

استعمار کلاسیک و استعمار فرانو

□ **امیر فخری** / شهوت کشورگشایی و تلاش همه‌جانبه اروپایی‌ها برای غارت جهان که از اواخر قرن پانزدهم آغاز شده بود، بعد از سه قرن به تدریج فروکش کرد و دور اول استعمار که از آن به «استعمار کلاسیک» یاد می‌کنند، دچار ضعف و زوال شده؛ اما دیری نپایید که دور دوم با محوریت انگلیس و سیاست گسترش‌گرایی آن در استرالیا و آفریقا در قرن نوزدهم آغاز شد و در ربع آخر قرن بر اثر رشد صنعت و سرمایه‌داری بر شدت آن افزوده شد.

میان استعمار کلاسیک و استعمار نو تفاوت‌هایی وجود داشت که آنها را از یکدیگر متمایز می‌کرد. این تمایزها همان مشخصاتی است که برخی از مهم‌ترین آنها به این شرح هستند:

۱– سرعت تسخیر سرزمینی در دوره استعمار نو سه برابر بیشتر از سرعت آن در دوره استعمار قدیم بود؛ در حالی که در ۷۵ سال اول قرن نوزدهم، کلّ سرزمین‌های جدید مورد ادعای امپریالیست‌ها به طور متوسط سیالیانه ۲۱۵۰۰۰ کیلومتر مربع بود و از اواخر دهه ۱۸۷۰ تا ۱۹۱۴، دولت‌های استعماری سیالیانه ۶۲۰۰۰۰ کیلومتر مربع از سرزمین‌های دیگران را تسخیر کردند. با شروع جنگ جهانی اول، تقریباً کلّ سرزمین‌های مورد ادعای دیگران، تسخیر شده و مقاومت‌های نظامی مردم بومی در سلطه شکسته بود. در سال ۱۹۱۴م، حدود ۸۵ درصد کلّ سطح کره زمین زیر سلطه استعمارگران قرار داشت.

۲– تفاوت دیگر، ورود بازیگران جدید به صحنه رقابت استعماری بود که پیش از آن وزن چندانی در این عرصه نداشتند. در این دوران دولت‌هایی چون آلمان، بلژیک، ایتالیا، آمریکا و یک قدرت آسیایی، مانند ژاپن در اواخر قرن نوزدهم وارد معرکه استعمارگری شدند و رقابت شدیدی را برای گرفتن مستعمرات آغاز کردند.

۳– افزایش بازیگران عرصه چپاول و استعمارگری از یک‌سو و محدودیت سرزمین‌های قابل تسخیر از سوی دیگر، موجب تشدید رقابت استعماری شد که البته با افزایش خشونت و نظامی‌گری همراه بود. تلاش برای دستیابی به قدرت، تنها منحصr به حوزه نظامی نبود و در عرصه صنعتی شدن و توسعه اقتصادی نیز رقابت بسیار جذی و شدیدی ادامه داشت.

۴– استعمار فرانو را استعمار غیرمستقیم نیز نامیده‌اند؛ زیرا برخلاف ادوار گذشته استعمار که تنها راه استعمارگری حضور استعمارگران در مستعمرات بود، در این دوره به تدریج تلاش شد از این شیوه کهن فاصله بگیرند و اداره امور مستعمرات را به حکومت‌های دست‌نشانده بسپارند که ارتباط تنگاتنگی با کشور‌های مرکز داشتند. مهم‌ترین دلیل این تحوّل را باید در پرهزینه و حساسیت‌برانگیز بودن حضور مستقیم در مستعمرات دانست که با واکنش‌های تند ساکنان اصلی مستعمرات همراه بود.

۵– بیشترین وسعت مستعمرات تسخیر شده در دوران کلاسیک، در قاره آمریکا قرار داشت که تقریباً همه آن سرزمین به تسخیر استعمارگران درآمد. هرچند در این دوران، استعمارگران در آفریقا، آسیا و اقیانوسیه حضور داشته و مستعمرات خود را تا جنوب شرقی آسیا نیز گسترش داده بودند؛ اما در دوران استعمار نو توجهات بیشتر از آمریکا، به سوی آفریقا و آسیای جنوب شرقی و خاورمیانه تغییر یافت. در واقع، تاریخ فلاکت آفریقا را به دو مقطع دوران برده‌داری (نیمه قرن ۱۵ تا قرن ۱۹) و دوران استعمار (۱۸۸۰ م به بعد) تقسیم کرده‌اند.

۶– تهاجمات امپریالیسم نو چند تفاوت اساسی با نوع قبل از آن داشت. از آنجا که مهم‌ترین خطر برای دولت‌های امپریالیستی در مستعمرات شورش‌های مستقیم و عملیات خراب‌کارانه علیه آنها بود و این امر هرچه از مرکز مستعمره فاصله گرفته می‌شد، بیشتر بود؛ بنابراین دولت‌های استعماری برای سرکوب این اقدامات حضور نظامی خود را در سرزمین متصرفی گسترش می‌دادند؛ در عین حال وقتی به مرزهای مستعمره می‌رسیدند، نگران اقدامات قیابلی و دولت‌های همسایه می‌شدند و در نتیجه برای تأمین امنیت به داخل سرزمین‌های جدید نفوذ می‌کردند. بنابراین، کوشش برای رسیدن به امنیت نظامی یک محرک برای گسترش مستعمره بود.

زندگی

مدارا، ضمانت بدون تاریخ زندگی زناشویی

□ **محبوبه ابراهیمی** / دختر و پسر جوان، تصمیم‌شان را برای ازدواج حتمی کرده بودند. خدمت امام خمینی(ره) رسیدند تا با نفس ایشان، خطبه عقدشان جاری شود و دعای خیر آقا، بدرقه زندگی‌شان باشد. امام(ره) خطبه را خواندند و در حالی که حضاران منتظر نصیحتی ویژه بودند، رو به زوج جوان کرده و فرمودند: «روید با هم بسازید!». همه توصیه آقا در همین جمله به ظاهر ساده خلاصه شده بود!

زندگی‌های شساد و ماندگار را که مرور می‌کنیم، به همین اصل اساسی و مهم می‌رسیم که گویی قدر مشترک تمام زندگی‌های ایده‌آل و گارانتی پیوندهای زناشویی همین با هم کنار آمدن و ساختن است.

سراسر زندگی پرפרاز و نشیب بانو خدیجه با نبی خدا(ص) مملو از این جلوه‌های مدارا بود. تاوم با دلدادگی است؛ خدیجه اگر چه تاجری ثروتمند و بی‌نظیر بود، اما در زندگی نبی خدا(ص) با فقر مالی آن حضرت بسیاری از سختی‌های دیگر مدارا پیشه کرد که حاصل این عاشقانه و مدارا، دختر درانه‌ای شد که در زندگی با علی(ع) به رسم مادر وفا کرده و مدارا و سازش پیشه کرد؛ کارهای سخت و طاقت‌فرسای حضرت فاطمه(س) در خانه مولا، رسالت اطعام فقرا و بسیاری صبورۃ‌های دیگر، او را به الگوی بی‌همتا همسری مبدل کرد. این مدارا و سازش، نسلش به نسل به فرزندان آن دو معصوم بگنا منتقل شد و به همین دلیل زندگی مشترک هیچ کدام از یازده آفتاب شیعه، غروب طلاق و جدایی را به خود ندید. حتی امام حسن(ع) سال‌های سال با زنی زندگی کرد که قلبش مملو از قساوت و کینه به اهل‌بیت(ع) بود و در نهایت قاتل حضرت شد؛ اما امام حتی با چنین همسری مدارا کرد و اگر چه مظلومانه، اما با رفق و مدارا زندگی مشترک خود را رقم زد. نظیر این زندگی برای امام جواد(ع) نیز منقول است.

اینها البته به این معنا نیست که مدارا مختص زندگی‌های اهل بیت و انبیا و بزرگان دین است؛ بلکه کم نیستند همسران عادی و دست‌یافتنی در اطرافمان که زندگی‌های شیرین‌شان برداشتی کوتاه از این پیوندهای آسمانی است؛ زندگی‌های آرام و عاشقانه پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌های‌مان، از این قبیل هستند که ثابت می‌کنند عمر پیوندهای زناشویی را می‌توان شادتر و طولانی‌تر کرد، تنها با یک فرمول ساده و آموختنی به نام «مدارا».

قدر مسلم، زندگی شاد، نه زندگی بی‌فراز و نشیب و عاری از سختی، که زندگی عادی و توأم با کشمکش‌ها و نارامی‌هایی است که با نرمی و ملاطفت یکی از همسران یا هر دو به ساحل آرامش می‌رسد که این ویژگی‌ت مدارا و سازگاری است.

همین ضرورت و اهمیت ویژه سبب شده است تا در متون دینی نیز بر فضیلت مدارای همسران و پادش‌های الهی در برابر آن تأکید بسیار شود. برای نمونه، پیامبر اکرم(ص) مردان مداراکننده با همسران بد اخلاق را به پاداشی مشابه پاداش حضرت داوود و ایوب(ع) مژده می‌دهد و در مقابل به زانیی که در برابر همسران‌شان مدارا می‌کنند، به برداشته شدن عذاب قبر و محشور شدن با حضرت فاطمه(س) بشارت می‌دهد و چه پاداش و بشارتی بالاتر از این.

اما ممکن است این سؤال مطرح شود که شاید هر شخصی تاب سازش در برابر ناملایمات یا بی‌اخلاقی‌های همسر را در حد الگوهای دینی نداشته باشد یا ممکن است در مواردی سازش و مدارا، نتیجه عکس به همراه داشته و باعث آزار روح و روان و حتی جسم فرد شود؛ آیا در چنین شرایطی هم فرمول مدارا، راه حل مسئله خواهد بود؟ حقیقت این است که اگر چه در موارد بسیاری، نرمی و ملایمت زن یا مرد در برابر پرخاشگری و بدرفتاری همسر، می‌تواند به اصلاح رفتار او منجر شود و رابطه صمیمی را جایگزین نزاع و مشاجره و طلاق کند، اما نمی‌توان آن را عمومیت داد و در مواردی خاص کارساز نیست. برای نمونه، مردی که دست بز نز دارد و آزارهای جسمی به همسر وارد می‌کند، شاید رفتارش با مدارا بدتر و شدیدتر شود. یا زنی که حق همسر را پایمال می‌کند و نیازهای مختلف او را نادیده می‌گیرد، شاید هرگز با اغماض و سازش همسر متوجه اشتباه خود نشود. بی‌شک می‌شاید تنها اتکفا کردن به سازش و مدارا نتواند راه حل مناسبی باشد، در چنین مواردی مراجعه به مشاور کارشناس، آگاه، مؤمن و متعهد بهترین راه حل است تا با راهنمایی او بتوان بهترین روش را برای بهتر زندگی کردن با شریک زندگی‌مان پیش‌روی‌مان قرار دهد. اگر با این نگاه و با دقتی مضاعف، روابط همسری‌مان را مرور کنیم، شاید در بسیاری موارد، حق با مدارا بوده و ما به جای سازش، ساز ناسازگاری زده‌ایم. این روزها که بهار با سرانگشت هنرمندانه‌اش رنگ تازه‌ای به دنیا می‌زند، فرصت مناسبی است تا ما نیز با بهار سازش و مدارا، رنگی جدید و درخشان به باورها و رفتارهای‌مان بنشانیم و بوم زندگی‌مان را نقشی زیباتر بزینم.

یاد مهربان

خاطرات سفیری از انقلاب

کتاب «خاطرات سفیر» خاطرات خانم نیلوفر شادمهری شامل بیان چالش‌هایی است که یک بانوی مسلمان به عنوان دانشجوی ممتاز ایرانی در فرانسه با آن مواجه شده است.

او شد سفیر ایران یا بهتر بگویم سفیر اسلام در قلب کشور فرانسه. بانویی محجبه و شاید کمی متفاوت از هم‌سالان و هم‌کلاسی‌های خود که برای تکمیل تحصیلاتش در رشته طراحی صنعتی، برای مدتی ایران را به مقصد فرانسه ترک می‌کند و این‌گونه خاطرات سفیر آغاز می‌شود.

خاطرات دختر مسلمانی که در کشور فرانسه، هرچند

برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری حضور دارد؛ اما سفیری شده است برای دفاع از حقیقت اسلام. مواجهه او با آدم‌های مختلف و اتفاقات متفاوت این خاطرات را جذاب‌تر می‌کند، از قبول نندش در بهترین دانشگاه فرانسه تنها به دلیل جابجاش و دست ندادن با سرشناس‌ترین استادان مرد تا برگزاری دعای عهد در اتاق خوابگاه و خواندن دعای کمیل برای «یک سلیم النفس»

وی در این کتاب، حدود سی خاطره را به رشته تحریر درآورده و توضیح نیز داده است که این مجموعه در واقع بخش اندکی از تمام خاطرات ایشان است و ابراز امیدواری کرده است بتواند فصل‌های بعدی این کتاب را نیز بنویسد. خانم شادمهری هم اکنون عضو هیئت علمی دانشگاه هنر است.

این کتاب در سال ۹۶ و با دو طرح جلد متفاوت منتشر شده است؛ یک‌بار انتشارات کجاوه سخن سوره مهر در ابتدای سال ۹۶ و بار دیگر در پاییز ۹۶ انتشارات سوره مهر آن را چاپ کرده است. رهبر معظم انقلاب چندی پیش در جریان یکی از دیدارها گفتند: «کتاب خاطرات سفیر را توصیه کنید که خانم‌های‌تان بخوانند.»

راه نرفته

روابط منتهی به ازدواج در سنین کم

پرسش: نظر شما درباره روابطی که در سنین کم با هدف ازدواج شکل می‌گیرد، چیست؟

پاسخ: برای تصمیم‌های بزرگ در زندگی باید به حدی از بلوغ فکری رسیده باشید. در بلوغ جسمی قسمت هیجانی مغز رشد کرده و افراد سرتا با هیجان هستند؛ اما در سن ۱۸ و ۱۹ سال به بعد قسمت منطقی مغز به طور کامل رشد می‌کند. بنابراین بسیاری از رفتارها منطقی‌تر می‌شود و جوان خیلی از انتخاب‌هایی را که قبل از این این داشته، قبول ندارد و دیگر برایش جذاب نیست. کمتر کسی در ۱۷ سالگی آمادگی و شرایط ازدواج دارد. در واقع این سن وقت درس خواندن است. در این مقطع باید برای کنکور آماده شوند. درس بخوانند و آینده شغلی و تحصیلی خوبی برای خود فراهم کنند. یا می‌توانند به استقلال بیشتر و افتخارآفرینی برای خود و خانواده بپردازند. اگر هم به درس علاقه‌ای ندارند، به مهارت‌آموزی در یک حرفه یا آموختن هنری بپردازند تا خیره شوند و از طریق آن آینده پردیاری برای خود بسازند.

ازدواج یک امر مبارک و توصیه شده در تعلیم و از سوی بزرگان دین است، اما زمانی به ازدواج فکر کنید که کار، تحصیل و هدف‌های مهم زندگی‌تان مشخص باشد و حداقل در مسیر کسب آنها باشید و مراقب باشید؛ چرا که هرگونه اقدام بی‌موقع آسیب‌های جدی و جبران ناپذیر به شما و آینده شما خواهد زد.

دکترای مطالعات زنان و خانواده و مشاور خانواده و ازدواج

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸

یکی از ستون‌های پنج‌گانه نمایش

□ **نسیم اسدپور** / امسال هم به رسم دیرینه و چندین ساله، تلویزیون با چند سریال کنداکتور نوروزی خود را بست. سریال‌هایی که از مدتی قبل، به عنوان سریال نوروزی معرفی شده بودند، از جمله سریال «نون‌خ»، «بر سر دوراهی»، «زوج یا فرد» و سریال «شش قهرمان خدا(ص)» که بی‌ربط با شعار امسال، یعنی رونق تولید هم نبود.

سریال‌های امسال هر یک با قصه به سراغ بیننده آمدند و این شاید نقطه قوت سریال‌های امسال باشد که توانستند مخاطب را به یاد سریال‌های مناسبتی دهه ۸۰ بیندازند. دیگر وجه قوت کنداکتور سریال‌های نوروزی ۹۸ کم‌دی بودن آنهاست، چیزی که بیش از هر چیز دیگر مردم در وضعیت کنونی به آن نیاز دارند.

اما در میان این نقاط قوت، هر یک از سریال‌ها نیز به خودی خود وجه تمایزی مختص خود داشتند. سال‌های گذشته «پایتخت» که تقریباً پای ثابت انتخاب شبکه اول سیما بود، توانسته بود رضایت‌مندی حداکثری مخاطبان را از آن خود کند، اما شاید وقت آن رسیده بود که تنوعی در این تصمیم‌گیری ایجاد شود، که اتفاقاً نتیجه این تغییر و تنوع، سریال مطلوبی شد که طبق نظرسنجی توانست عنوان پرمخاطب‌ترین سریال نوروزی را از آن خود کند. «نون‌خ» کاری از سعید آقاخانی که می‌توان گفت ممکن است از این پس بتواند یک رقیب جدی برای «پایتخت» محسوب شود.

تحسین کردزبان‌ها از «نون‌خ»
«نون‌خ» اینن بار به سراغ فرهنگ جدیدی رفت که اتفاقاً تا پیش از اینن نیز کمتر به آن توجه شده بود؛ کرد‌های عزیز کشورمان که فرهنگ غنی و زبان شیوایی‌شان جزئی از فرهنگ بزرگ ایران اسلامی را تشکیل می‌دهد. داستان این مجموعه پیرامون یک تولیدکننده

کتابش

□ شهناز سلطانی / دنبال کار می‌گردیم. یک کار راحت با درآمد خوب و ساعت کار کمتر. فاصله محل کار هم از خانه زیاد نباشد. مزایای آن هم چشم ما را بگیرد. آیا این رؤیای پیدا کردن شغل دلخواه ما شدنی است یا فقط در ذهن ما جای دارد؟! چرا شغل مورد دلخواه ما جویندگان کار شغلی راحت و بی‌دغدغه و میزدار است؟

بیکارانی که زیاد می‌شوند

مرکز آمار ایران در تابستان سال گذشته (سال ۱۳۹۷) طرح آمارگیری نیروی کار را اجرا کرد که در این طرح مشخص شد ۱۲/۲ درصد جمعیت فعال کشور بیکار هستند. این رقم در مقایسه با سال ۱۳۹۶، رشد ۰/۷ درصدی را نشان می‌دهد. با این حساب، بر اساس آمار مورد قبول مرکز رسمی آمار کشور، ۳ میلیون و ۳۲۶ هزار نفر در سال گذشته در گروه بیکاران قرار داشتند. نگاهی از سر تأمل به این آمار و ارقام نشان می‌دهد، این تعداد بیکار در کشور کم نیست و اگر از زاویه دیگری به آن نگاه کنیم پیامدهای اجتماعی که به دنبال بیکاری در جامعه نمایان می‌شود، موضوع مهمی است که نمی‌توان از آن چشم پوشید و همین طور این تعداد جمعیت منطقی مغز به تا چه حد می‌تواند در رشد اقتصادی جامعه اثرگذار باشد. اما چرا این همه بیکار وجود دارد؟

وظیفه ما و مسئولان

در اینکه حل بخشی از مشکل بیکاری در کشور در گرو انجام وظیفه مسئولان مرتبط است، دلیل حرفی نیست؛ اما بخشی از این مشکل به عوامل ذهنیت ما به اصطلاح بیکاران و توقعات غیر منطقی ماست که بحث بر سر همین موضوع است. اگر به فهرست شرایط کاراییی بخش زیادی از جمعیت فعال و بیکار کشور نگاهی بیندازیم، آن وقت بیشتر متوجه این قضیه می‌شویم. شرایطی که گاهی خوب و حتی عالی و آرمانی و رؤیایی است و چه بسا یافتن شغلی با چنین شرایط اسم ما در سحال‌ها در سیاهه بیکار‌ها حفظ کند و ما را توقع چنین رؤیایی سال‌ها را یکی، یکی، به هم گره بزنیم؛ اما چرا در ذهن

شماره ۸۹۱

علی نصیریان گفت: مشایخی یکی از ستون‌های پنج‌گانه هنرهای نمایشی ایران بود، بنابراین وقتی اینها می‌روند بنایی که برپا کرده بودیم، سست می‌شود که آن‌شاه‌الله نسل‌های بعدی بهتر کار خواهند کرد. هیچ کس جای جمشید مشایخی را نمی‌تواند بگیرد. هر یک از بازیگران ما روال و شکل کار خود را دارند.

باز نگاهی به مجموعه‌های تلویزیونی صداوسیما در تعطیلات نوروزی

کارنامه متفاوت رسانه ملی

در یکی از روستاهای غرب کشور به نام نورالدین خانزاده بود که توانسته بود با کمک هم‌ولایتی‌های خود این محصول را حتی به کشورهای دیگر صادر کند؛ اما در این میان اتفاقاتی رخ داد که او را بدھکار مردم کرد و مابقی ماجرا در پس دادن بدهی‌های او به روستایی‌ها گذشت. پرداخت همراه با طنز به رسم و رسوم و فرهنگ این خطه از سرزمین‌مان آفتدر هوشمندانه بود که تحسین کردزبان‌ها و حتی امام جمعه میروان را به همراه داشت، البته این تحسین داستان که با آمدن نورالدین به تهران با افتی شدید مواجه شد، شخصیت دوست‌نداشتنی «سپروس» داماد نورالدین که اتفاقاً هم انتظار می‌رفت با بازی علی صادقی بیشتر از این دیده شود و همچنین روال بدون فراز و فرود چند قسمت میانه سریال را می‌توان از ضعف‌های جدی این مجموعه دانست. البته خارج شدن داستان از زندگی معمولی و وارد شدن به ماجراهای کمی دور از ذهن، مانند خرید هواپیما یکی دیگر از نقاط

ضعف این مجموعه بود.
انتخاب راه درست زندگی در «بر سر دوراهی»
این دور ماندن داستان از زندگی

و روال عادی مردم، در سریال بر سر دوراهی نیز به چشم می‌آمد. سریال «بر سر دوراهی» شبکه دوم سیما با وجود اینکه قالب طنز نداشت، توانست مخاطبان زیادی را هر شب **□ سال‌های گذشته «پایتخت» که تقریباً پای ثابت انتخاب شبکه اول سیما بود، توانسته بود رضایت‌مندی حداکثری مخاطبان را از آن خود کند، اما شاید وقت آن رسیده بود که تنوعی در این تصمیم‌گیری ایجاد شود، که اتفاقاً نتیجه این تغییر و تنوع، سریال مطلوبی شد که طبق نظرسنجی توانست عنوان پرمخاطب‌ترین سریال نوروزی را از آن خود کند.**

«نون‌خ» کاری از سعید آقاخانی که می‌توان گفت ممکن است از این پس بتواند یک رقیب جدی برای «پایتخت» محسوب شود.
ساعت ۹ پای شبکه دو بنشاند. وجه تمایز این سریال داشتن یک قصه جذاب و بازیگران توانمندی، همچون حمید گودرزی، مهراوه شریفی‌نیا و میترا حجار بود؛ اما با وجود اینکه پیام داستان تلنگری به مخاطبان بود

بیشتر جویندگان کار این تصویرسازی‌ها وجود دارد.

زندگی خوب در فیلم‌ها

نگاهی به فیلم‌ها و سریال‌های تلویزیون که مخاطبان زیادی دارد، تقریباً همیشه یک زندگی مقبول طبع بسپاری از ما را ترسیم می‌کند. در این فیلم‌ها در بیشتر مواقع، همه شغل‌های خوب با وجهه و جایگاه اجتماعی خوب دارند. همه خانه‌های بزرگ بدون نگرانی از اجاره خانه و اقساط بانکی دارند. همه خانواده‌ها وسیله نقلیه شخصی و خوب دارند ….. تصور کنید

بیننده این تصاویر نوجوان‌ها و جوان‌هایی هستند که یا در سن کار و به دنبال کار هستند یا در سال‌های نزدیک به این خیل خواهند پیوست. در این فیلم‌ها چقدر از سختی‌های یک شغل یا دغدغه‌های آن شغل برای صاحبانش حرف زده‌ایم و تصویر ساخته‌ایم. جواب آن حتماً ناچیز است. در این تصاویر که ترسیم کرده‌ایم و قالب ذهنی

علی نصیریان گفت: مشایخی یکی از ستون‌های پنج‌گانه هنرهای نمایشی ایران بود، بنابراین وقتی اینها می‌روند بنایی که برپا کرده بودیم، سست می‌شود که آن‌شاه‌الله نسل‌های بعدی بهتر کار خواهند کرد. هیچ کس جای جمشید مشایخی را نمی‌تواند بگیرد. هر یک از بازیگران ما روال و شکل کار خود را دارند.

را بازی می‌کرد، مهران غفوریان شخصیت تکراری آدم سوءاستفاده‌گر داشت که اتفاقاً سر بار دیگران هم بود و هاشمی در نقش یک مدیر دولتی وظیفه‌شناس توانسته بودند شخصیت‌های جدیدی را در دل داستان تعریف کنند.

خلاقیت و تنوع در کنداکتور نوروزی امسال
«شش قهرمان و نصفی» سریال شبکه ۵ سیما با موضوع تولید ملی بود که پخش آن همزمان با اتمام سال حمایت از کالای ایرانی و آغاز سال رونق تولید را می‌توان خوش سلیقگی یا حتی شانس مدیران رسانه خواند؛ چرا که بدون شک انتظار می‌رفت صداوسیما کاری جدی‌تر از چند تیزر و فیلم کوتاه را در این زمینه ارائه دهد. اما زمان و حتی شبکه انتخابی برای پخش اینن سریال را می‌توان تا حدی کج‌سلیقگی همان مدیران دانست؛ چرا که مخاطبان این سریال نوجوانان بودند؛ اما پخش همزمان آن با برنامه‌هایی مانند عصر جدید و خندوانه مجال دیده شدن آن را می‌گرفت.

با همه اینها با بررسی سریال‌های نوروزی می‌توان دریافت، سریال‌های نوروزی امسال برخلاف سال گذشته یا حتی می‌توان گفت چند سال گذشته توانست مورد مقبولیت بیشتری قرار گیرد و مخاطبان بیشتری را در ایام نوروز پای رسانه ملی بنشاند. خلاقیت، تنوع و همچنین داشتن قصه در سریال‌ها ویژگی بارز سریال‌های ۹۸ بود، اما بدون شک کنداکتور امسال به مدیران سازمان این جرئت را داد که از ریسک کردن و جایگزین کردن برخی کارها با تولیدات جدیدتر و اطمینان‌بران‌ده به هنرمندان دیگر نهراسند. ماه رمضان پیش رو است و امیدواریم کنداکتور ویژه این ماه نیز بتواند خانواده‌های ایرانی را همچنان مخاطب رسانه ملی نگه دارد.

زوج و فرد در مسیر تکرار!

و اما سریال «زوج یا فرد»، سریالی که ما را به یاد سریال‌های دوران نه چندان دور می‌برد، سریال‌هایی که اتفاقاً هم طرفداران زیادی داشت؛ اما مدتی بود دیگر در سریال‌های مناسبتی شاهد آن نبودیم. این سریال یادآور سریال‌هایی مانند «چک برگشتی» بود. «زوج یا فرد» در قالب طنز به موضوعاتی مانند آقازادگی، اختلاس و… پرداخته بود. در این سریال نیز بازیگران توانمندی حضور داشتند؛ اما تکراری بودن بازی آنها تا حدی مخاطب را دل‌زده می‌کرد؛ برای نمونه، مرجانه گلچین با همان اداهای طنز همیشگی‌اش نقش زنی زحمت‌کش

نگاهی آسیب‌شناسانه به فرهنگ و تربیت شغلی جامعه امروز

کار و تلاش چاره‌ساز است

می‌کند. آنها می‌دانند و به این باور رسیده‌اند که اگر کار نداشته باشند، والدین پشتوانه آنها هستند. تا این تفکر در آنها وجود دارد، آنها به دنبال یافتن شغلی ایده‌آل و مطلوب هستند.

مهارت شغلی داریم؟

نداشتن مهارت‌های لازم برای یک شغل تا اندازه‌ای مهم است که در واکاوی بیکاری و حل آن اولین و مهم‌ترین مسئله در کشور ما لقب گرفته است. شاید مدرک دانشگاهی داشته باشیم، اما بلد نیستیم چطور از آن استفاده کنیم. در دنیای جدید فراگرفتن مهارت‌های لازم سبب شده است توانایی‌های تئوریک به حاشیه برود. علاوه بر این کارایی از شیوه سنتی فاصله گرفته است. از تباطات جدید در دنیای واقعی و مجازی و عضویت در شبکه‌های تخصصی یکی از مهم‌ترین راه‌های یافتن شغل عنوان می‌شود. شبکه‌هایی که در آن شما با متخصصان آن حوزه که در آن دنبال کار هستید، مرتبط می‌شوید و مطلع می‌شوید که کجا و برای چه کاری نیروی کار لازم دارد.

داستان زندگی موفقیت‌ها

گاهی لازم است داستان زندگی کسانی را که موفق هستند، بخوانیم و بشنویم تا بدانیم چه راه دراز و سختی را آمده‌اند. این سبب می‌شود از رؤیاپردازی دست برداریم و منطقی و واقعی به شغلی که به دنبالش هستیم، فکر کنیم.

کار و تلاش چاره‌ساز است

شک نکنیم که اگر فردی، خانواده‌ای، گروهی و جامعه و کشوری پیشرفت اقتصادی و به دنبال آن اجتماعی کرده است، با کار زیاد و خستگی‌ناپذیر و با پشت سر گذاشتن مشقت‌های فراوان بوده است و ما راه آمده را ندیده‌ایم و فقط این نقطه‌ای را که ایستاده‌اند، نظاره می‌کنیم. ما برای رسیدن به یک کشور پیشرفته و توسعه‌یافته از بعد اقتصادی و اجتماعی راهی جز تلاش و کار و فعالیت نداریم. این همان راهی است که کشورهایی که به آن لقب «توسعه‌یافته» داده‌ایم، رفته‌اند.

یادداشت

سلب‌تی سالاری!

□ **ندا کرمانشاهی** /

چند سالی است که تلویزیون برای لحظه تحویل سال ویژه برنامه‌هایی را آماده می‌کند، امسال نیز به رسم سال‌های گذشته هر یک از شبکه‌ها ویژه‌برنامه‌های را تدارک دیده جدید با خانواده‌ها همراه باشند. تعداد برنامه‌ها در شبکه‌های یک، دو، سه، چهار، پنج و برخی شبکه‌های دیگر بیانگر رقابتی تنگاتنگ میان شبکه‌ها در جذب مخاطب بود؛ اما این رقابت سازنده هم نتوانست موجب تنوع و خلاقیت در برنامه‌ها شود.

تکراری بودن موضوع برنامه‌ها با آنچه در سال‌های گذشته شاهد آن بودیم، مانند دعوت از سلب‌ریتی‌ها و پرکردن برنامه با حضور آنها و همچنین سردرگمی مخاطب در اینکه قرار است چه محتوایی در برنامه انتخاب شده‌اش ارائه شود، خصلت بارز برنامه‌های امسال بود. در واقع می‌توان گفت، داشتن هدف مشخص حلقه مفقوده ویژه برنامه‌های تحویل سال بود.

شاید در این میان بتوان تنها «فرمول یک» شبکه یک سیما را برنامه‌های خواند که هدفی مشخص‌تر و متفاوت‌تر را دنبال کرده بود. فرمول ۱ این بار رسم دیرینه صدا و سیما در لحظه تحویل سال را تا حدودی شکست و به سراغ چهره‌های مردمی رفت که نام سلب‌ریتی را به یدک نمی‌کشند. این موضوع سبب شد تا مردم احساس قربایت بیشتری با برنامه داشته باشند؛ با این حال حضور سلب‌ریتی‌ها هم بخش چشمگیر برنامه بود که انگار به عادتۃ دیرینه در ویژه برنامه‌های تحویل سال تبدیل شده است.

با این حال از انصاف دور است اگر نگوییم که برنامہ موضوعی جدید و اتفاقاً مورد نیاز جامعه بود اما برخلاف موضوع برنامه که کمی متفاوت‌تر از بقیه برنامه‌ها بود، مجری آن در طول سال بینندگان را بسا و بارها و در هر برنامه روزانه و ویژه برنامه‌ای با چهره او روبه‌رو می‌شوند، شاید کمی حالت تکرار به خود گرفت که، هر چند این بسار علی ضیا تلاش کرد تا اجرای متفاوت‌تری در در برنامه به نمایش بگذارد.

«پل فروردین» ویژه برنامه شبکه دوم بود که حتی دکور سمبلیک آن و تلاش بهبوده خانم مجری هم نتوانست آن طور که باید بیننده را مشتاق‌تر کند، کما اینکه حتی این اجرا ضعف بزرگی هم برای برنامه محسوب شد؛ زیرا فسارغ از توانمندی‌های ژاله صامتی، این بار اجرایش چنگی به دل نمی‌زد، از سوی دیگر رزق برق لباس‌های خانم مجری این فکتر را در ذهن مخاطب تداعی می‌کرد که شاید نمی‌دانند در شرایط اقتصادی سال گذشته چه بر مردم و هم‌وطنان‌شان گذشته است، البته خیلی زود و به هر دلیل که در این یادداشت مجالی برای بیان آن نیست، از نیمه راه سازندگان برنامه، ترجیح دادند اجرا را به افراد دیگری بسپارند؛ فارغ از حاشیه‌های تغییر مجری، برخی آیت‌م‌های برنامه، مانند

معرفی مراکز و نقاط دیدنی ایران در قالب مستند بخش جذاب این برنامه بود؛ اما حتی در این آیت‌م‌ها هم سلب‌ریتی سالاری مشهود بود. اگرچه در این یادداشت نمی‌توان یک‌ایک برنامه‌ها را بررسی کرد، اما از هم‌گسیختگی و شلوغ‌کاری‌های بی‌هدف، همچنین تکراری بودن آنچه قرار است مخاطب با آن روبه‌رو شود، ویژگی بارز بیشتر برنامه‌ها بود. اگر قرار باشد تعدد برنامه‌ها، موجب غفلت از کیفیت شود، همان بهتر که این رسم (هر شبیکه، یک برنامه ویژه تحویل سال) آن هم با این همه دیده ببردیده شود. شاید یک برنامه

ویژه، متفاوت و پرمحتوا بهتر از ۱۰ برنامه تکراری و یکنواخت باشد.

لیلا وطن‌خواه

دکترای مطالعات زنان و مشاور خانواده و ازدواج

پرسش: نظر شما درباره روابطی که در سنین کم با هدف ازدواج شکل می‌گیرد، چیست؟

پاسخ: برای تصمیم‌های بزرگ در زندگی باید به حدی از بلوغ فکری رسیده باشید. در بلوغ جسمی قسمت هیجانی مغز رشد کرده و افراد سرتا با هیجان هستند؛ اما در سن ۱۸ و ۱۹ سال به بعد قسمت منطقی مغز به طور کامل رشد می‌کند. بنابراین بسیاری از رفتارها منطقی‌تر می‌شود و جوان خیلی از انتخاب‌هایی را که قبل از این این داشته، قبول ندارد و دیگر برایش جذاب نیست. کمتر کسی در ۱۷ سالگی آمادگی و شرایط ازدواج دارد. در واقع این سن وقت درس خواندن است. در این مقطع باید برای کنکور آماده شوند. درس بخوانند و آینده شغلی و تحصیلی خوبی برای خود فراهم کنند. یا می‌توانند به استقلال بیشتر و افتخارآفرینی برای خود و خانواده بپردازند. اگر هم به درس علاقه‌ای ندارند، به مهارت‌آموزی در یک حرفه یا آموختن هنری بپردازند تا خیره شوند و از طریق آن آینده پردیاری برای خود بسازند.

ازدواج یک امر مبارک و توصیه شده در تعلیم و از سوی بزرگان دین است، اما زمانی به ازدواج فکر کنید که کار، تحصیل و هدف‌های مهم زندگی‌تان مشخص باشد و حداقل در مسیر کسب آنها باشید و مراقب باشید؛ چرا که هرگونه اقدام بی‌موقع آسیب‌های جدی و جبران ناپذیر به شما و آینده شما خواهد زد.

دکترای مطالعات زنان و خانواده و مشاور خانواده و ازدواج

فاندهی کل؛ کار آمدی و اثربخشی

□ **علیرضا جلیان** / ساختار

بومی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌ها آنها بوده که توانسته کارآمدی و اثربخشی را در بالاترین درجات برسی آنها رقم بزند. این‌ موضوع چیزی فراتر از کیفیت اعضای نیروهای مسلح است و در واقع کیفیت تک تک نیروهای مسلح که عمدتاً به عنوان سرباز اسلام و وطن پای در این راه نهاده‌اند و فعالیت خود را نه فقط شغل، بلکه یک وظیفه و ادای دین به اسلام و کشور می‌دانند، یک مزیت کوچک در خانواده بزرگ نیروهای مسلح کشور است. تقریباً در پهن به جز ابرقدرت‌های نظامی هیچ نیروی مستقل نظامی وجود ندارد و ارتش و حتی شبه‌نظامیان کشورها زیر سایه ارتش‌ها و قدرت‌های بزرگتر شکل و سازمان می‌گیرند و مجهز می‌شوند؛ اما نیروهای مسلح جمهوری اسلامی چنین نبوده و بعد از انقلاب اسلامی هرچند ارتش جمهوری اسلامی میراث ارتش شاهنشاهی ایران زیر نظر مستشاران آمریکایی بود، اما بلافاصله از این وابستگی فاصله گرفت و امروز بعد از چهل سال یک ارتش مستقل و در تراز جمهوری ارشد شده است. نیروی انتظامی نیز هرچند بخش‌هایی از نیروهای انتظامی دوران پهلوی از جمله شهرداری و ژاندارمری را با خود همراه داشت، اما امروز به طور کامل هویت دیگری یافته و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج مردمی گل سرسبد نیروهای مسلح جمهوری اسلامی هستند که به طور کامل بعد از انقلاب شکل گرفته و تعریفی متفاوت از نیروهای مسلح جهان معاصر ارائه کرده و تجربیات این نهاد در تحول سایر شاخه‌های نیروهای مسلح نیز مؤثر بوده است. به عبارتی، وقتی عمده دستگاه‌های اجرائی و امدادی کشور برای امداد و نجات و حل تنش‌ها و تشنج‌هایی که ممکن است به بحران منتهی شود، نتوانند منسجم شده اقدام اساسی کنند، ورود نیروهای مسلح و بسیج مردمی باعث تقابل وضعیت تنش شده و شرایط را به سمت عادی‌سازی پیش می‌برد. در حادثه زلزله کرمانشاه و نیز سیل‌های اخیر کشور در غرب، جنوب غرب و شمال کشور بیش از اینکه دستگاه‌های امدادی دولتی بتوانند در سطح کلان کاری از پیش ببرند، نیروهای مسلح توانستند وضعیت را مدیریت کرده و امکان تصمیم را برای مدیران این دستگاه‌ها ممکن کنند. همین جا می‌توان تفاوت ساختار و سازمان بومی نیروهای مسلح و ساختار و سازمان کپی شده از غرب را به خوبی مشاهده کرد؛ چراکه دستگاه‌هایی مانند سازمان مدیریت بحران، هلال احمر، اورژانس و... همه مابه ازای غربی دارند و عمدتاً در شیوه مدیریت تابع دانش و تجربیات غرب هستند. از سویی مدیریت کلان بر این دستگاه‌ها همواره در طول دولت‌های مختلف بین نیروهای سیاسی که خود یک آسیب برای سازمان‌های تخصصی محسوب می‌شود، رد و بدل شده و این دستگاه‌ها را در زمانی که نیاز است ناکارآمدتر از حد انتظار می‌کنند. در صورتی که در نیروهای مسلح ستاد فرماندهی و شخص فرمانده کل قوا کاملاً مشخص کارهای مبتنی بر یک سازوکار مشخص انجام می‌شود و این امر را می‌توان در کارآمد و اثربخش بودن نهادهای نظامی که تحت مدیریت مستقیم رهبری هستند و تا سطح فرماندهان نیروها از نسوی ایشان منصوب شده و به ایشان گزارش مستقیم می‌دهند، مشاهده کرد که حتی در برخی دستگاه‌هایی که تنها رهبری رئیس آن را منصوب می‌کنند هم این کارآمدی شاید وجود نداشته باشد.

نقطه سرخفت

مأموریت بی‌موقع!

وسط مهمانی گوشی پدرم زنگ زد. بلافاصله آمد و دم گوشم گفت: برابم مأموریتی فوری پیش آمده، خودت زحمت پذیری از مهمان‌ها رو بکش. از همه معذرت‌خواهی کرد و فوری رفت برای یک مأموریت بی‌موقع! بعد از رفتن مهمان‌ها، من و مادر و مابقی خواهر و برادرها خیلی ناراحت شدیم. خواهرم با صمیمیت گفت آخه مثلاً بابا فرمانده است، دیگه نباید این مأموریت‌های فوری برایش پیش بیاید. همه ناراحت بودیم. با پدرم تماس گرفتیم، گفت باید به سیل‌زده‌ها کمک کنیم. تقویم را برروشن کردم و اخبار تصاویر سیل را دیدم. دلیل مأموریت پدر که مشخص شد، کمی آرام شدیم؛ اما این بار نگرانش بودیم.

یک ماه در خدمت سیل‌زدگان

گزارش صبح صادق از عملیات امداد و نجات و کمک‌رسانی نیروهای مسلح در مناطق سیل‌زده کشور

سیل خدمت

مهندسی، انحراف آب، تعمیق رودخانه و احداث پل‌های موقت و ساماندهی سالیهای اقمندس مؤثری انجام داد و تا حدود زیادی آب در آنجا فروکش کرده؛ البته به جز یکی دو نقطه که خط الفعر است.»

فرمانده قرارگاه سازندگی

خاتم‌الانبیاء(ص) با بیسان اینکه در هورالعظیم نقاطی را باز کردیم تا سرعت عبور آب بهبود یابد و اگر سیلایی در حوزه کرخه باشد، خساراش کاهش پیدا کند، افزود: «با این اقدام ۷۰۰ مترمکعب در ثانیه تخلیه آب را سرعت دادیم.»

وی با بیان اینکه در لرستان هم از ساعات اولیه درخواست شد در بحث جاده‌سازی کمک کنیم و آقای اسلامی وزیر راه درخواست کردند امکانات گسیل شود، تصریح کرد: «بلا منطقه برورج و خرم‌آباد را به ما داده بودند و تقسیم‌بندی شده بود.»

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با تأکید بر اینکه ۳۰ دستگاه ماشین سنگین و نیمه‌سنگین برای بازگشایی اعزام کردیم، افزود: «بازسازی کار سخت و سنگینی است؛ اما تماماً امکانات در اختیار است؛

توان مهندسی رزمی نیروی زمینی سپاه به خصوص در بحث انفجارات و احداث استحکامات، توان عملیات هوایی نیروی هوافضا و توان شناسایی پهپادهای این نیرو و توان عملیات امداد آبی- خاکی نیروی دریایی سپاه وارد عرصه امداد شد و نیروی قدس سپاه هم در این عرصه عقب نماند و سرلشکر سلیمانی درخواست کرد تا تسوان موب‌های اربعین به مدت یک ماه در اختیار سیل‌زدگان قرار بگیرد.

توان امداد و درمان سپاه در میدان

فرماندهان نیروی زمینی و هوافضای سپاه هم در کنار فرمانده و جانشین فرمانده کل سپاه در مناطق سیل‌زده حاضر شده و از نزدیک در جریان عملیات امداد و نیازهای مردم منطقه قرار گرفتند. نیروی هوافضا در انتقال محموله‌های کمک به مناطق سیل‌زده و نیز انتقال کمک مردم سیل‌زده به مناطق نقش بسزایی داشت. در این میان فرمانده نیروی زمینی سپاه سردار محمد پاکپور، میدانی‌ترین فرمانده ارشد سپاه بود که هم در گلستان و هم در لرستان در ساعات اولیه در منطقه حادثه حاضر بود. توان مهندسی قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) تمام تجهیزات کارگاهی این قرارگاه در پروژه‌های منطقه به سرعت در اختیار سیل‌زدگان قرار گرفت.

قرارگاه خاتم در خدمت

سیل‌زدگان

سید محمد، فرمانده این قرارگاه با بیان اینکه قرارگاه خاتم با توجه به توان و امکانات مهندسی خود از اولین لحظات وقوع سیلاب‌ها در اواخر سال گذشته کارگاه‌ها و تجهیزات خود را در اختیار ستاد بحران قرار داد، اظهار داشت: «اولین واحدهای مهندسی که به محل وقوع حادثه رسیدند، مجموعه قرارگاه خاتم بودند.»

وی با بیان اینکه با ظرفیت ۳۸۵ دستگاه ماشین‌آلات و ۷۰۰ نیروی انسانی در خدمت مردم بودیم، تصریح کرد: «گلستان اولین استانی بود که آسیب جدی دید و قرارگاه در بحث‌های

سرلشکر قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه طی پیامی درباره حوادث سیل اخیر در کشور تصریح کرد: اینجانب و سایر فرماندهان و پیشکسوتان دفاع مقدس وظیفه خود می‌دانیم از هفته آینده و به مدت یک ماه در مناطق در معرض سیل و تا هنگام عادی شدن وضعیت، به کمک مردم شهرهای پلدختر، سوسنگرد، بستان و دیگر نقاط بشتابیم.

گزارش صبح صادق از مناطق سیل‌زده کشور

سیل خدمت

از جمله کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان هلال احمر و با در نظر گرفتن شرایط و اولویت‌بندی‌ها در بین سیل‌زدگان استان‌های مذکور توزیع خواهد شد.»

همچنین این قرارگاه با همکاری گروه‌های جهادی و تقسیم‌بندی و برنامه‌ریزی صورت گرفته بین این گروه‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن منازل مسکونی آسیب‌دیده را تعمیر خواهد کرد.

اما کمک‌رسانی مردمی هم از دیگر زوایای خدمت سپاه و بسیج به مردم سیل‌زده منطقه بود، به طوری

که اقدام به جمع‌آوری کمک‌های نقدی و اقلامی مردم مناطق مختلف کشور از سطح محلات کرد و خدمت به سیل‌زدگان و تأمین غذای گرم، پتو و اقلام اضطراری آنها در حال انجام است و قرار است گروه‌های جهادی مسئول ساخت بسیاری از مسکن‌های آسیب‌دیده از سیل شوند.

سپاه و بازسازی منازل سیل‌زده

در همین زمینه سردار نعمان غلامی، معاون هماهنگ‌کننده سازمان بسیج گفت: «سازمان بسیج در هماهنگی با کمیته امداد، سازمان بهزیستی و بنیاد مسکن، ساخت سه هزار مسکن تخریب شده مددجویان مناطق سیل‌زده را با استفاده از ظرفیت بسیج سازندگی قطعی کرده که در این رابطه سهم مشارکت هر سپاه استانی نیز مشخص شده است.»

اما ظرفیت‌های بسیج به ویژه اقشار تخصصی هم به میدان آمده و به خصوص بسیج جامعه پزشکی با توان خوبی پا به این عرصه گذاشته است. تمرکزها بر روی استان خوزستان هم نشان از اهمیت این استان و حساسیت آن در برابر آسیب‌دیدگی از سیل است؛ چرا که حجم عظیم آب در روزهای پس از سیل لرستان وارد این استان شده و اگر مسئولان کشوری و نیروهای مسلح اعم از ارتش و سپاه آن را مدیریت نمی‌کردند، بخش‌های زیادی از استان خوزستان از سیل آسیب می‌دید.

تدبیر فرمانده ارتش

اما در ارتش جمهوری اسلامی هم با تمام توان به کمک سیل‌زدگان شتافت. بر اساس این، پس از سیل گلستان فرمانده کل ارتش در تدبیری برای مناطق در خطر سیل فرمانده ارشد میدانی تعیین کرد و امیر سرتیپ حبیب‌الله سیاری، معاون هماهنگ‌کننده ارتش در خوزستان و امیر سرتیپ کیومرث حیدری، فرمانده نیروی زمینی ارتش در لرستان مأموریت اختصاصی صبح صادق با اختیار سازمان مدیریت بحران کشور قرار گرفت.

سردار سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در جمع خبرنگاران در خرم‌آباد اظهار داشت: «هدف از حضور در مناطق سیل‌زده این است که از نزدیک و بیشتر مأموریت فرماندهی ارتش در منطقه‌ای وجود آمده، آشنا شویم و بهتر بتوانیم امکانات نیروی مسلح را بسیج کنیم. همچنین عرض خدقوتی داشته باشیم به عزیزان ارتش، سپاه و نیروی انتظامی که این چند روز مشغول هستند و طبیعتاً با حضور در مناطق سیل‌زده با مردم صحبت‌هایی خواهیم کرد.»

وی افزود: «حداکثر تلاش را خواهیم داشت تا در خدمت مردم باشیم و بتوانیم از آلام و مشکلات مردم بکاهیم.»

بژواک

اصطلاحات مجازی-۴

تایم لاین

□ **محمد صالح نادری** / در شماره‌های پیش برخی از اصطلاحات رایج در فضای توئیتر، مانند توئیت، ریتوئیت، هشتگ و... را بر شمرديم و توضیح دادیم که در ادامه دیگر اصطلاحات توئیتر را توضیح خواهیم داد.

آی دی یا شناسه

آی دی نام یکتای شما در توئیتر است. با استفاده از آی دی یا شناسه شما در توئیتر شناخته می‌شوید و هویت‌تان از دیگر کاربران تمایز داده می‌شود. همه فعالیت‌های‌تان در توئیتر با استفاده از آی دی شما ردگیری می‌شود. افزون بر آی دی، کاربران توئیتر می‌توانند نامی برای خود انتخاب کنند که این نام مانند آی دی لازم نیست یکتا باشد. برای نمونه، آی دی شماره ملی شما است و نام انتخابی شما در توئیتر مانند نام دنیای واقعی هر چیزی می‌تواند باشد.

لایک یا پسندیدن

لایک به معنای پسندیده شدن

توئیت در نظر شما است. هنگامی که

شما مطلبی منتشر شده در توئیتر را

لایک می‌کنید، یعنی آن مطلب را

تأیید کرده و قبول دارید. لایک کردن

با کلیک بر روی علامت قلب انتهای

هر توئیت امکان‌پذیر است.

کامنت یا نظر

زمانی که مطلبی را در توئیتر

می‌بینید و اطلاعاتی برای ارائه دادن

دارید و مایل هستید درباره آن مطلب

نظری بدهید، از کامنت دادن استفاده

می‌کنید. می‌توان گفت، شاکله اصلی

توئیتر بر مبنای بحث‌هایی است که در آن شکل می‌گیرد. توئیتر شبکه مجازی است که عموماً بحث‌های شکل گرفته شده در آن جدی و هدفمند است.

منیش یا مورد خطاب

منشن کردن یعنی مورد خطاب قرار دادن یا صدا زدن شخصی؛ زمانی که می‌خواهیم توجه یکی از دوستان خود یا هر فرد دیگری را در توئیتر به یک مطلب که عموماً یک توئیت است، جلب کنیم، او را منشن می‌کنیم. منشن کردن با نوشتن آی دی یا همان شناسه آن فرد انجام می‌شود.

تایم لاین یا فید

تایم لاین یا فید، فضای اصلی نمایش رویدادهای شما است که شامل توئیتهای شخصی که شما دنبال کرده‌اید یا ریتوئیتهای آنهاست. در محیط توئیتر به صورت پیش‌فرض شما حتی توئیتهایی که دوستان‌تان

تقویم تاریخ

جلسه فوق‌العاده انقلاب در فروردین ۵۹

□ **سیدمهدی حسینی** / تقویم تاریخ انقلاب اسلامی روزهای را در فروردین ماه به ثبت رسانده که هر یک نقش تعیین‌کننده‌ای در آینده انقلاب اسلامی داشته است؛ یکی از مهم‌ترین آنها در ۱۸ فروردین تا ۲۰ فروردین سال ۵۹ است که بحران مناسبات و رابطه با آمریکا به اوج رسید؛ از جمله وقایع رخ داده در این تاریخ می‌توان به ماجرای تسخیر لانه جاسوسی و افشای اسناد آمریکایی علیه ایران اشاره کرد. پس از آن آمریکایی‌ها اهرم‌های فشار، مانند محاصره اقتصادی و تحریم‌های متعدد را اعمال کردند و کشمکش‌ها منتهی به ایراد سخنان رئیس‌جمهور وقت آمریکا شد. وی شب‌هنگام در تلویزیون قطع رابطه دیپلماتیک با ایران را اعلام کرد و اعمال مجازات‌های اقتصادی حتی در زمینه مواد غذایی و دارو، فراهم آوردن امکان شکایت ملی برای استفاده از دارایی‌های مسدود شده ایران و لغو روادید جدید و تمدید نکردن روادید قبلی ایرانیان و در ادامه تهدیدهای نظامی-امنیتی را در دستور کار خود قرار داد. به دنبال آن وزارت خارجه آمریکا نیز به طور رسمی اعلام کرد روابط سیاسی این کشور با ایران به طور کامل قطع شده است و دیپلمات‌ها و کارمندان ایرانی تا ۳۶ ساعت دیگر باید آمریکا را ترک کنند.

در ایران هم همه دستگاه‌ها و جریان‌های سیاسی-فرهنگی واکنش‌های تندی از خود نشان دادند که مهم‌ترین آنها واکنش حضرت امام خمینی(ره) بود که در برابر این اقدام، طی پیامی فرمودند: «اگر کارتر در عمر خود یک کار کرده باشد که بتوان گفت به خیر و صلاح مظلوم است، همین قطع رابطه است. ... ملت زرمنده ایران این طلیعه پیروزی نهایی را که ابرقدرت سفاک را

وادر به قطع رابطه، یعنی خاتمه دادن به چپاولگری‌ها کرده است، اگر جشن بگیرد حق دارد.» البته این موضع‌گیری منحصر به شخص امام خمینی(ره) نبود. امام در واقع یک روح جمعی شش‌پدأ ضد آمریکایی را نمایندگی، تأیید و البته آن را هدایت می‌کرد.

در روز ۱۹ فروردین ۵۹ جلسه فوق‌العاده شورای انقلاب که در آن کلیه استانداران کشور شرکت داشتند، تشکیل شد. در پایان این جلسه طولانی بیانیه‌ای انتشار یافت که در آن وضع کنونی را «شرایطی کاملاً استثنایی و فوق‌العاده» توصیف و تأکید کرد، در جهت تحقق خواست ملت ایران، شورای انقلاب مصمم به مقاومت در برابر زورگویی و تهاجم آمریکا است. سخنگوی شورای انقلاب درباره این جلسه گفت: «کلیه استانداران پیشنهاد کردند که حالت فوق‌العاده در کشور اعلام شود و همه اینها با توجه به اوضاع و احوال و روحیه مردم اعلام کرده‌اند که امکان این کار هست.»

بنی‌صدر، رئیس‌جمهور وقت درباره نتایج این جلسه گفت: «ما تصمیم به مقاومت گرفته‌ایم و... معین‌فر، وزیر نفت وقت هم اعلام کرد: «ما آمادگی خفه کردن و بیرون راندن هر متجاوز را داریم و ۳۶ میلیون ایرانی آماده جنگ و کشته شدن هستند.» احزاب و گروه‌های سیاسی اعم از ملی‌گرا، لیبرال، کمونیست‌ها، سوسیالیست‌ها، القاطلی‌ها هر یک در این رابطه بیانیه‌هایی دادند و جملگی آنها این قطع رابطه را برای انقلاب دارای محاسن زیادی بر شمرند.

دریچه

۶۰ سال سقایی

نوروز ۹۸ با خبری ناگوار همراه شد. سیدفضل‌الله محمدی معروف به «سیدسقا» از رزمندگان دفاع مقدس که نزدیک به ۶۰ سال کار سقایی را در مراسم‌ها و راهپیمایی‌ها انجام می‌داد و مردم را سیراب می‌کرد، به دیار باقی شتافت. سید سقا در بین اهالی رسانه و خبرنگاران چهره‌ای شناخته شده بود و بسیاری از خبرنگاران در مراسم‌های گوناگون جرعه‌ای از دستان او نوشیده بودند؛ به همین دلیل اهالی رسانه از خبر درگذشت او متأثر شده و نسبت به آن واکنش نشان دادند. مسعود دهنمکی در صفحه شخصی خود نوشت: سید سقا به رفقای شهیدش پیوست.

جواد شادانلو نوشت: بر و بچه‌هایی که در مراسم‌های انقلابی شرکت کرده‌اند،

حتماً چهره نورانی و کوزه آب خنک او را به یاد دارند. سال‌ها بدون اینکه نامش

صحنانه

معمار زندگی

همه به شما می‌گویند سال خوبی داشته باشید ولی اگر درست فکر کنید متوجه می‌شوید که باید سال خوبی را برای خودتان خلق کنید به فکر آمدن روزهای خوب نباشید!

آن روزها نخواهند آمد به فکر ساختن باشید روزهای خوب را باید ساخت.

سال خوب با تلاش و همت ساخته می‌شود.

آرزو می‌کنیم که امسال معمار خوبی برای ساختن روزهای‌تان باشید.

یادگار

باز یگری که به نقش‌هایش جان می‌بخشید

□ **آرش فهیم** / بدون تردید، یکی از بازیگرانی که به سینما و تئاتر ایران، تشخص و جلوه‌ای فریخته بخشید، مرحوم جمشید مشایخی بود. او از نسلی بود که در فضای پاک سینمای پس از انقلاب، توانست توانایی و استعداد خود را بهتر به رخ بکشد؛ چرا که در دوران نوین تاریخ معاصر کشورمان، به جای اطوارها یا ظواهر و حاشیه‌های غیراخلاقی، این ذات الهی هنر بود که یک بازیگر را در چشم می‌نشانند. جمشید مشایخی هم از جمله هنرپیشگانی بود که به ویژه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ سینما را جدای از فرهنگ و هویت ملی نمی‌دید و نمی‌دانست. به همین دلیل هم برخی دیگر از بزرگان این عرصه، از جمله علی نصیریان، برای نخستین بار، ادبیات فارسی و تاریخ را با کار بازیگری در هم آمیختند. حضور وی در فیلم و سریال‌هایی چون کمال‌الملک، سلطان صاحب قران، هزارستان، امام علی(ع)، معماری شاه، تبریز در مه، روشن‌تر از خاموشی، پهلوانان نمی‌میرند و... در جهت این هویت بود. فقط کافی است نقش آفرینی او در سریال «هزار داستان» را که یکی از مصادیق تلفیق ادبیات و تاریخ با هنر بازیگری است، به یادآوریم. او در این سریال تاریخی و ماندگار به کارگردانی علی حاتمی، نقش رضا تفنگچی را به گونه‌ای تجسم بخشید که گویی واقعاً با چهره‌ای تاریخی و مربوط به زمانه داستان روبه‌رو هستیم.

با این حال، مرحوم مشایخی در مسیر زندگی خود اشتباهاتی را هم مرتکب شد که دور از شأن وی بود. مانند اظهار نظر عجیب وی در کوران انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۶ که گفت، اگر حسن روحانی پیروز این انتخابات نشود، ترک وطن خواهد کرد! البته حمایت از نامزدهای انتخاباتی، حق طبیعی و مسلم همه مردم، از جمله هنرمندان است؛ اما سخن درشت و غلیظ مشایخی در ایسن عرصه، حیرت‌انگیز بود. بازیگران و هنرمندان دیگری نیز در آن روزها تحت تأثیر فضاسازی‌های خاصی قرار گرفتند که خواسته یا ناخواسته، تن به استفاده سیاسی آن هم به شکل تحقیرآمیز دادند و بعد، وقتی آب‌ها از آسیاب افتاد و شعارهای غیرواقعی را دیدند، از رفتارها و گفتار خود برگشتند. جمشید مشایخی نیز مدتی قبل درباره این حرفش سخن گفت و تأکید کرد، نباید چنین

تلخند

سال ۹۸ رونق تولید در ایران و افول آمریکا

نکته و نظر

سیل در ژاپن!

نکته: سال گذشته اوایل خرداد، با یک زلزله بسیار مهیب و طولانی بیدار شدیم. (اینجا هر هفته زلزله‌های خفیف هست ولی اون شدید بود) بر اثر اون، بیش از دو شبانه‌روز برق و گاز مناطق مختلف کیوتو و اوساکا قطع بود. قطارها همه متوقف شدن و شهر به هم ریخت!

یک ماه نگذشته، سیل اتفاق افتاد و یک هفته تمام بارون بارید. ما در شمال کیوتو زندگی می‌کردیم و چند قدمی یه رودخونه بودیم. خیابون‌ها به شکل محسوس خلوت شد و هیچ کس بیرون نمیومد. شاهد تخریب ساختمان‌های کنار رودخونه بودم اما خرابی اصلی، در مناطق پایین‌دست و اوساکا اتفاق افتاد.

صاحبان املاک خصوصی گاهی باید چند ماه تا دو سال توی نوبت بمونن تا تسهیلات بازسازی دریافت کنن. خودم در اوساکا دیدم خونه‌هایی که اول قربانی زلزله و بعد سیل و طوفان شده بودن، شش ماه بعد هنوز سقف‌شون پلاستیک کشیده بودن و آماده سکونت نبودن!

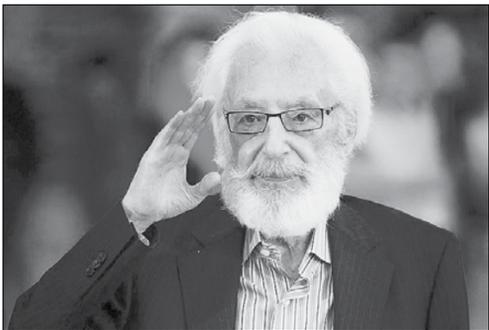
اما مردم ژاپن، هر گز تصاویر کشته‌ها و خرابی‌ها رو منتشر نمی‌کنن! حتی بدون حضور نیروهای کمکی و دولتی، در همون لحظات اولیه، نظم و مدیریت بین خود مردم ایجاد می‌شه و همه صبورانه و به دور از هیجان منتظر آرام شدن اوضاع می‌مونن. اینها چیزهایی بود که خودم شاهدش بودم!

نظر: در جریان سیل‌های اخیر از شمال تا جنوب و غرب کشور شاهد خدمت‌رسانی بی‌نظیر مردم، مسئولان، نیروهای مسلح و نیروهای امدادی بوده‌ایم. اگر چه خدمت‌رسانی‌ها عیب و نقص‌هایی داشته است؛ اما همراهی و همیاری، خودجوشی مردم به گونه‌ای بوده که در جهان سابقه نداشته است. برخی‌ها به دنبال آن هستند که با مقایسه نادرست سیل در کشور ما و کشورهای پیشرفته، مدیریت نظام و کشور را مخدوش جلوه دهند و به گونه‌ای فضاسازی می‌کنند که گویا در آن کشورها یا سیل رخ نمی‌دهد یا اگر رخ می‌دهد، همه چیز گل و بلبل است!

صادقانه

هر چه می‌خواهی گناه کن!

مردی خدمت امام حسین(ع) آمد و عرض کرد: من مردی گنهکارم و قدرت ترک گناه ندارم. مرا موعظه‌ای کن. سیدالشهدا(ع) فرمود: پنج کار انجام بده و هر چه می‌خواهی گناه کن: اول، رزق و روزی خدا را نخور، دوم، از ولایت و قلمرو حکومت خدا بیرون برو، سوم، جایی را پیدا کن که خدا تو را نبیند، چهارم، وقتی فرشته مرگ (عزرائیل) برای قبض روح تو می‌آید، او را از خودت دور ساز، پنجم، وقتی مالک دوزخ تو را وارد جهنم می‌کند، اگر می‌توانی وارد نشو. (بخارا لاتوار، ج ۷۵، ص ۱۲۶)

موضعی می‌گرفته است! این واکنش و اعتراف به اشتباه نیز بیانگر خضوع و افتادگی این بازیگر است.

اما به جز این اشتباهات و حضور در برخی آثار کم‌مایه، برخورداری از خودشناسی و هویت سبب شد تا جمشید مشایخی تا پایان، با شخصیت، صاحب سبک و دارای نوعی انرژی و با انگیزه مثبت به زندگی و فعالیت هنری خود ادامه دهد. حدود یک سال قبل از این زمان، وقتی تعدادی از فعالان فرهنگی به عیادتش رفتند، گفت: «جوآنان اگر به سینما علاقه دارند باید ضمن داشتن استعداد، انگیزه خدمت به مردم و فرهنگ این سرزمین را نیز داشته باشند. فیلم تنها یک سرگرمی نیست، باید با نمایش آن به مردم درس بدهی، همچنان که هنرمندان پیش از ما، همچون حافظ، سعدی و فردوسی به ما درس دادند.»

او در اوج کهنسالی و بیماری، با روحیه‌ای پرنا و آماده مبارزه گفت: «تمام ایران زیباست و من همه آن را دوست دارم و قطعاً بی‌دلیل نیست که انگلیسی‌ها و آمریکایی‌ها به اینجا چشم دارند.»

مشایخی با همین روحیه، به بسیاری از نقش‌های خود روح بخشید و در

سال‌های پس از انقلاب به یکی از نمادهای هنر متعهد و مسئول تبدیل شد.

نکته گرام

عبدالنصر همتی: سال ۹۸ را صاحب‌نظران از دو زاویه پیش‌بینی می‌کنند: ۱- تشدید مشکلات: تأثیر بیشتر تحریم‌های آمریکا، کاهش درآمدهای نفتی، تشدید تورم کودی، هجوم نقدینگی، کاهش بیشتر رشد اقتصادی و...؛ ۲- غلبه بر مشکلات: کند شدن تیغ تحریم‌ها، افزایش مبادلات با همسایگان و کشورهای دوست، کاهش قابل توجه واردات غیر ضروری، رونق تولید ملی، افزایش صادرات غیرنفتی، کنترل بازار ارز، توان مهار نقدینگی و... در یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار و با علم بر توانایی‌ها، از زاویه دوم که زاویه مقاومت اقتصادی است، با سیاست‌گذاری درست و هماهنگ می‌توانیم تلاش‌های دشمن را خنثی کنیم.

محمد ایمانی: مردم ما شهید مدافع حرم محمد بلباسی را یادشان هست که چگونه پس از زلزله ورزقان به دستگیری از هموطنان زلزله‌زده و بازسازی خانه‌های آنها شتافته بود. حالا هم از فرمانده سپاه پاسداران تا بدنه این نیرو در میانه سیل، درگیر امداد‌رسانی به سیل‌زدگان هستند که خبر می‌رسد «آمریکا می‌خواهد، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را تروریستی اعلام کند.» باورکردنی است دشمن یک ملت تا این حد احمق باشد. آنها در حالی ژست غمگساری برای سیل‌زدگان ایران را گرفتند که سازمان هلال احمر ایران (طرف همکاری صلیب سرخ جهانی) را پیشاپیش تحریم کرده بودند. حالا همان آمریکایی‌ها می‌خواهند نهادهای مستقیماً تحریم کنند که همه جوره و همواره

در هر چالش سخت، به مفهوم واقعی برای مردمش پاسداری کرده است

محمدجواد ظریف: «فشار حداکثری» دونالد ترامپ که موجب نقض قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و حکم دیوان بین‌المللی دادگستری می‌شود، در تلاش‌های امدادی هلال احمر ایران به مناطق آسیب‌دیده از سیل‌های ویرانگر و بی‌سابقه اختلال ایجاد کرده است. تجهیزات متنوعه شامل بالگردهای امدادی می‌شود: این فقط جنگ اقتصادی نیست، این تروریسم اقتصادی است.

عبدالله گنجی: در سیل اخیر شبکه‌های اجتماعی به وسیله صدا سازمان را افزایش دهد، واقع‌نمایی و پرهیز از کوچک و بزرگ‌نمایی، پوشش همه جغرافیای سیل‌زدگی، سانسور نکردن و تمرکز بر کانون‌ها، دیدن همه خدمتگزاران و تلاشگران حتی در یک بخش خبری.

حسن ختام

پرواز انتظار ظهوریم

آقا جان!

کوچه‌های خیال‌مان به هوای آمدن‌تان بارانی است و سروده‌های انتظارمان بی‌آهنگ و بی‌قافیه شده‌اند. سالیان سال است که به جمع‌ها چشم دوخته‌ایم و امید وصال‌تان را در دل پروراندیم؛ اما افسوس که هنوز آماده ظهورتان نیستیم و روزهای عمرمان در حال گذر است و صد آه اگر چشم‌های‌مان به نبودن‌های‌تان عادت کند. باید یعقوب‌وار گریست و همچنان انتظارتان را کشید تا لحظه موعود و ظهور فرا برسد و دیدگان‌مان از لمس حضورتان روشنی بگیرد.

مولای جان!

انتظار آمدن‌تان همیشگی است و سراسر زندگی‌مان پر شده از انتظار ظهورتان که فرصتی است برای اون نشدن، برای شروع، برای حرکت؛ چیزی شبیه سسال نو که باید آن را از نو آغاز کرد و دوباره متولد شد. شما خود به ما آموختید که تولد همان جدا شدن است؛ همانطور که کودک از عدم کنده می‌شود، روح هم با انتظار به پرواز در می‌آید و از هر چه غیر شماست جدا می‌شود.

آرام جان!

نمی‌دانیم دوری از شما حاوی رحمت است یا نقمه؛ اما امید داریم و برای رسیدن به رحمت این دوری و عذاب را تحمل می‌کنیم. ما از خاندان شما آموخته‌ایم که در بدترین اتفاقات زندگی آن چیزی را بیاییم که قابل ستایش و تمجید است. پس باید در هر عصر جمعه به خود بگوییم این رحمت شماست که اجازه از نو آغاز کردن را به ما می‌دهد.

مولای من!

از گذر بی‌حساب جمع‌ها فهمیده‌ایم که باید مثل شما بدون حساب و بی‌هیچ چشم‌داشتی بخشید و فقط برای خود و خواسته‌های‌مان زندگی نکنیم؛ چرا که می‌دانیم شما همه خودتان را به ما زمینیان بخشیده‌اید و کرامات خود را بی‌هیچ حسابی روزی ما کرده‌اید.

قرار ما روزانه ۱۰۰۰ وعده غذایی گرم برای سیل‌زدگان / هر وعده ۵۰۰۰ تومان

برای مشارکت در این اقدام خیرخواهانه هزینه هر تعداد وعده غذایی را که مایل هستید به شماره حساب ذیل واریز نمایید.

آمدانگیزی هنر شاهسواران است

شماره کارت به نام مؤسسه خیریه امدادگران عاشورا نزد پست بانک: ۳۸۵۷-۰۰۰۳-۶۰۷۰-۶۲۷۷

شماره حساب به نام مؤسسه خیریه امدادگران عاشورا نزد پست بانک: ۴۳۹۰-۱۴۵۲۰۲۰۰۰

